

NƏ QƏDƏR Kİ MÜSTƏQİL
AZƏRBAYCAN DÖVLƏTİ VAR,
AZƏRBAYCAN XALQI VAR,
HEYDƏR ƏLİYEV ÜRƏKLƏRDƏ
YAŞAYACAQDIR!

VAHİD AZƏRBAYCAN UĞRUNDA!

www.ikisahil.az / www.ikisahil.tv

GÜNDƏLİK İCTİMAİ-SİYASİ QƏZET

No 115 (7370) / Sənba, 29 iyun 2019-cu il

Prezident İlham Əliyev: Biz bundan sonra da islahatlar yolu ilə gedəcəyik

Biz bundan sonra da islahatlar yolu ilə gedəcəyik.
Çünki bir daha demək istəyirəm, əldə edilmiş nəticələr,
hesab edirəm ki, tarixdə qalmalıdır.
Biz bunu bilməliyik ki, haradan gəlmışik,
hara çatmışıq. Ancaq bu, tarixdir, biz gələcəyə baxmalıyıq.
Bu gün iqtisadi sahədə aparılan
islahatlar bütün mötəbər beynəlxalq maliyyə
qurumları tərəfindən yüksək qiymətləndirilir.
Dünya Bankı, Avropa Yenidənqurma və
İnkişaf Bankı, Asiya İnkişaf Bankı, Avropa
İnvestisiya Bankı, bizim tərəfdaşlarımız
Azərbaycana böyük kreditlər verirlər.
Neyə görə? Ona görə ki, bizə inanırlar.

Azərbaycan Ordusu: ərazi bütövlüğünün bərpası və regional sabitlik uğrunda

⇒ Bax: səh. 2

“Ənənəvi incasənət vasitəsilə inklüziv təhsilin təşviqi” layihəsinin təqdimati olub

⇒ Bax: səh. 4

Əli Əhmədov Yeni Azərbaycan Partiyasının üzvlərini Azərbaycanın Silahlı Qüvvələrinə Yardım Fonduna dəstək aksiyasına qoşulmağa davat edib

⇒ Bax: səh. 3

Bax: səh. 3

Akademik Ramiz Mehdiyevin
yeni asərinin
Dövlət idarəciliyik
Akademiyasında
müzakirəsi olub

Bax: səh. 9

NARAHAT GÜRCÜSTAN:
riskli ssenarilər
ehtimalı artır

Bax: səh. 6

Yeni dostlar,
yeni körpülər...

8 | “Marafonçu” şoumen Əli Kərimlinin
təxribatı baş tutmadı

9 | Baş Prokurorluq və DİN: İctimai asayisin
pozulmasına yönələn qanunsuz hərəkətlərin
qarşısı qanunvericiliyi uyğun qaydada alınacaq

16 | Bunları bilmək maraqlıdır...

Azərbaycan Ordusu-nun yaradılmasından 101 il ötür. Bu müddət ərzində dünyada çox şəyər dəyişib. 70 il Azərbaycan müstəqilliyyindən uzaq düşüb. Ancaq XX əsrde ikinci dəfə azadlığın qovuşan Vətən Ordusunun da qayıgsına qalmadı. Ulu Öndər Heydər Əliyevin ordu quruculuğu ilə bağlı yaratdığı strateji kurs öz bəhrəsini verir. 100 illik yubileyini möhtəşəm şəkildə dünyaya nümayiş etdirən Silahlı Qüvvələrimiz daim inkişaf edir. Prezident İlham Əliyev bu istiqamətlərə səmərəli və real addimlar atmaqdadır.

Bu gün Azərbaycan Ordusu dünyanın 50 en güclü ordusu sırasında yer alır. Bize dost olmaq istemeyen dairələr ölkə rəhbərliyinə və Ordumuza qarşı təxribatçı informasiya fəaliyyətlərini genişləndirməyə çalışırlar. Bunun fonunda hər gün da güclənən Azərbaycan Ordusu ölkənin ərazi bütövlüyünü bərpə etməyə olan böyük əzmkarlığı ilə dəhəd parlayır. Ümumiyyətə, Azərbaycan Ordusunun tarixi missiyasının geosiyasi aspektlərinin təhlili aktualıq kəsb edir.

Möhtəşəm güclə: Azərbaycan Ordusunun daimi inkişafı

Azərbaycana qarşı düşmənin informasiya savaşını daha da genişləndirdiyi haqqında məlumatlar yayılır. Onu müəyyən üsullarla həyata keçirməyə çalışırlar. Onların sırasında Azərbaycan Ordusuna haqqında təxribatçı informasiyalarla yanaşı, müxtəlif yüksək vəzifəli şəxslər barədə həqiqətə uyğun olmayan məlumatların yudurulması da vardır. Hətta xüsusi teşkil edilmiş üsulla ermənilər azərbaycanlı adı və sosial şəbəkelərdə qeydiyyatdan keçir və informasiya savaşında iştirak edirlər.

Təbii ki, bütün bunlar gözəlməməz deyil və Azərbaycan tərəfinin iradəsini qətiyyən sindirə bilməz. Əksinə, Azərbaycan daha təkmil üsullarla və daha təmkinli qaydada bize dost olmayan dairələrin cavabını verir. Üstəlik, hücum taktikası ilə həqiqitləri cəvik surətdə dünya ictihadı yətine çatdırır. Artıq deyə bilerik ki, N.Paşinyanın komandasının bəyan etdiyi Azərbaycana qarşı informasiya hücumu taktikası tam iflasa uğrayıb.

Düşmənin yaymağa çalışıldığı her bir yalan informasiya ifşa olunur

Azərbaycan Ordusu: ərazi bütövlüyünün bərpası və regional sabitlik uğrunda

ve real vəziyyət ortaya qoyulur. Həmin kontekstdə Azərbaycanın müdafiə qüdrətinə qarşı aparılan çirkin kampaniya da sabun köpükü kimi dağılır. Prezident İlham Əliyev Cəmşid Naxçıvanski adına Hərbi Liseydə yenidənqurma və əsaslı təmir işlərindən sonra yaradılan şe-

raitlə tanışlıqlıdan sonra ifadə edib: "Bu gün Azərbaycan Ordusu dünya məqyasında güclü ordular sırasındadır. Bizim ordumuzun gücү, döyüş qabiliyyəti, peşəkarlığı artır. Bu gün ordumuz ən yüksək səviyyədədir".

Bu fikri konkret faktlar təsdiq edir. Beynəlxalq ekspertlər dəfələrə fikir bildiriblər ki, Azərbaycan Ordusu bütün göstəricilərinə görə Cənubi Qafqazda en güclü ordudur. Arıra, Ermənistən silahlı qüvvələrinən dəfələrlə qüdrətdir. Məsələn, 2016-ci ilin müəüm Aprel döyüşlərində Azərbaycan Ordusunun kiçik bir hissəsi Ermənistən ordusunu darmadağın etdi. Erməni əsərlər qazmaqla xilas olmağa çalışırlar. Ermənistən ordusunu tam meglubiyətən Rusiya xilas etdi. Bunu indi rəsmi səviyyədə açıq deyirlər. Ermənilər yalvarıblar ki, Azərbaycanı dayandırırsınlar.

Lakin hətta qismüddətli döyüş bələ göstərdi ki, Ermənistən ordusu Azərbaycan Ordusundan dəfələrlə zəifdir. Həm təşkilatı, həm silahlanma, həm döyüş taktikası, strateji planlama kimi istiqamətlərde erməni ordusu çox geridə qalır. İndi Ermənistən rəsmiləri ordudaki xəyanətkarları, caniləri, silah alverçilərini, bacarıqsız zabitləri axtarmaqla məşğuldursa, Azərbaycan rəhbərliyi ordunu daha da gücləndirir. Bu siyasetin esası Ulu Önder Heydər Əliyev tərəfindən qoyulub. Bununla bağlı Prezident İlham Əliyev bəyan edib: "Ulu Öndərin məqsədli xidmətləri Azərbaycan xalqının qəlbində daim yaşayır. Biz onun işini davam etdiririk. Ordu quruculuğu prosesi uğurla, sürətə gedir. Mütəsir səviyyədə işlər görürələr, hərbi texnika alınır, döyüş qar-

biliyyəti artır. Bir sözlə, bu gün Azərbaycan Ordusu öz gücünü gösterir və göstərməlidir".

Konkret ifadə etsək, bu gün Azərbaycan Ordusunun davamlı olaraq inkişaf etdirilməsi dərin düşünülmüş, müasir realllıqları və tələbatları tam nəzəre alaraq aparılan siyasetin birbaşa bəhəresidir. Şübə yoxdur ki, bu proses inkişaf etdirilecek. Onun başlıca özəlliyi ondan ibarətdir ki, Azərbaycan Ordusunun inkişaf konsepsiyası bütövlükdə Azərbaycanın inkişaf konsepsiyasının tərkib hissəsidir. Buna görədik, dövlət başçısı xüsusi vurğulayır: "Azərbaycan bu gün bütün sahələrdə uğurla inkişaf edir. Əminəm ki, bu inkişaf dayanıqlı olacaq".

Ordu quruculuğu fəlsəfəsi: iki məqamın əhəmiyyəti

Burada digər mühüm məqam Azərbaycan rəhbərliyinin ordunun inkişafı ilə bağlı aydın məqsədinin olmasına dair. Ölkə rəhbəri həmin kontekstdə vurğulayır ki, Azərbaycanın imkanları artır, maddi vəziyyəti daha da yaxşılaşır, orduya lazımlı olan texnika, silah-sursat alınır, gətirilir. Bütün bunlar konkret məqsəd daşıyır. İlham Əliyev həmin məqsədi aydın və ləkənif ifadə edib: "Bir sözə, biz bütün bu işləri ona görə edirik ki, daha güclü orduya malik olaq və öz ərazi bütövlüyü müzü bərpə edək".

Azərbaycanda ordu quruculuğu fəlsəfəsinin regionun digər dövlətlərinin ordu quruculuğuna yanaşmasından başlıca fərgi bundan ibarətdir. Bu mühüm məqamı həm mütxəssislər, həm də KIV organları daim vurğulamalıdır. Dövlət başçısı konkret mövqə ortaya qoyub.

Azərbaycan Ordusu kimlərə hücum etmək, başqasının torpağını zəbt etmək və ya ona diqət etmək üçün gücləndirilmir. Azərbaycan esgərinin özə torpaqlarında gözü yoxdur. Onun bütün iradesi, ağılı, qabiliyyəti və peşəkarlığı Vətən torpağını qorumaq fəlsəfəsi üzrində formalıdır. Azərbaycan Ordusu psixoloji cəhdən məhz bu səbəbə görə yenilməzdir. Çünkü özünümüdafiə hər bir ölkənin təbii haqqıdır, bunun alternativi yoxdur. Ona görədik, erməni əsəri Azərbaycan əsgərinin qətiyyəti, inadi, əzmkarlılığı qarşısında tab getirməyərək qəçir.

Azərbaycan Ordusu üçün qarşıya qoyulmuş əsas hədəf də aydınlaşdır: ərazi bütövlüyünü bərpə etmək! Prezident İlham Əliyev bu məqamı dəfələrlə və açıq vurğulayıb. Dövlət başçısı deyib: "Biz mühərbi şəraitində yaşayırıq. Mühərbi hələ bitməyib və biz hər an hazır olmalyıq ki, doğma torpaqlarımızı işğalçılarından azad edək. Əminəm ki, bu gün gələcək və Azərbaycan ərazi bütövlüyünü bərpə edəcək".

Əlbəttə, qarşısına bu cür müqəddəs bir vəzifə qoyulmuş ordudur. Əsas inkişafda olmalıdır, onun sıraları daha da möhkəmənləndir. Bütün aspektlərdə Azərbaycan Ordusu davamlı olaraq gücləndirilər ki, ərazi bütövlüyünü bərpə etsin və bununla da regionda sülhün bərərə olmasına təmin etsin. Məsələ ondan ibarətdir ki, Cənubi Qafqazın lider dövləti kimi Azərbaycan regional tehlükəsizliyin təminatçısıdır. Təcrübə göstərir ki, bu funksiyani Azərbaycan Ordusu Türkiye Silahlı Qüvvələri ilə birlikdə yerine yetirə bilir. Azərbaycan-Türkiyə hərbi təlimləri hər şeydən önce məhz bu məqsədə xidmət edir.

Vurğulanın məqamlar Azərbaycan Ordusunun hərbi qüdrətinin artırılması prosesinin həm ölkənin ərazi bütövlüyünü, həm də regional tehlükəsizliyi təmin etmək baxımından çox vacib olduğunu təsdiqləyir. Azərbaycanın hər an hərbi əməliyyatlara hazır olması məqamı bu əzəlliklə sıx bağlıdır. Söhbət faktiki olaraq regionun bir daha qeyri-müəyyənliyi, terror və separatizmın ağışuna atılmaşına imkan verməkdən gedir. Azərbaycan Ordusunun missiyası yalnız dövlət sərhədləri daxilində əmin-amanlılığı təmin etməklə məhdudlaşdır. Hazırda onun bir beynəlxalq missiyası da vardır. O həm də məsuliyyətdir. Deməli, əsas inkişafda və təkmilləşmədə olmaq gerekdir.

Aydınlar ki, bu kimi məqamlar Azərbaycan Ordusunun qarşısında Ermənistən silahlı qüvvələrinin dayanıbilməcəyini sübut edir. Bununla belə, yaranmış inдиki vəziyyət digər düşündürəcək faktoru göz önəmə gətirir. Hələ də Ermənistən havadarları ona yardım etməklə bölgədə ədalətin yer tutmasına mane olurlar. Bu, dəhətliklə bir mənəzərədir. Deyək ki, havadarlar ermənilərdən işğal etdikləri torpaqlardan çıxılmalarını tələb etmək əvəzinə, Azərbaycana hərbi əməliyyat keçirməməyi məslehet görürler. Bununla da təcavüze destek verir, haqsızın yanında olurlar. Təəssüf ki, həmsədrələrin hər üçü bu mövqədədir. Onlar sözə Azərbaycanın ərazi bütövlüyünü dəstəkləyir, lakin onun reallaşması üçün heç bir ədaləti addim atmaq istəmirler.

Lakin hər şeyin bir sonu olduğu kimi, bu ədalətsiz münasibətin də bir sonu olacaq. Və o zaman Azərbaycan Ordusunun qarşısında kim-sənin dayanması mümkün olmayıcaq. Ölkə rəhbərliyinin də əminlik-lə dediyi kimi, o gün mütləq gələcək!

Newtimes.az

Bilesuvarda yol tikintisine 5,6 milyon manat ayrılib

Prezident İlham Əliyev Bilesuvardan rayonunun Bilesuvard-Bəhramtəpə (56 km)-Çaylı-Bağbanlar-Aranlı-Zəhmetabad avtomobil yolu təkintisi ilə bağlı tədbirlər haqqında Sərəncam imzalayıb.

Sərəncamda qeyd edilir ki, on iki min nəfər əhalinin yaşadığı 4 yaşayış məntəqəsinin birləşdirən Bilesuvard-Bəhramtəp (56 km)-Çaylı-Bağbanlar-Aranlı-Zəhmetabad avtomobil yolu təkintisi məqsədilə Azərbaycan Respublikasının 2019-cu il dövlət bütçəsinin dövlət əsaslı vesait qoyuluşu xərclərinin bölgüsündə avtomobil yollarının tikintisi və yenidən qurulması üçün nəzərdə tutulmuş vesaitin 5,6 milyon manatı Azərbaycan Avtomobil Yolları Dövlət Agentliyinə ayrılıb.

Maliyyə Nazirliyinə bu Sərəncamın 1-ci hissəsində göstərilən məbləğdə maliyyələşməni təmin etmək, Nazirlər Kabinetinə bu Sərəncamdan irəli gələn məsələləri həll etmək tapşırılır.

Azərbaycan Yazıçılar Birliyi üzvlərinin yaradıcılıq şəraitinin yaxşılaşdırılmasına 3 milyon manat ayrılib

Prezident İlham Əliyev Azərbaycan Yazıçılar Birliyi üzvlərinin yaradıcılıq şəraitinin yaxşılaşdırılmasına tədbirləri haqqında Sərəncam imzalayıb.

Sərəncamda qeyd edilir ki, Yazıçılar Birliyinin Şüvəlandakı Səməd Vurğun adına Yaradıcılıq Evinin rekonstruksiyası və təmiri üçün Azərbaycan Respublikasının 2019-cu il dövlət bütçəsində nəzərdə tutulmuş Azərbaycan Respublikası Prezidentinin ehtiyat fondundan Azərbaycan Respublikasının Əmlak Məsələləri Dövlət Komitəsinə ilkin olaraq 3 milyon manat ayrılsın.

Maliyyə Nazirliyi bu Sərəncamın 1-ci hissəsində göstərilən məbləğdə maliyyələşməni təmin edəcək.

Əli Əhmədov Yeni Azərbaycan Partiyasının üzvlərini Azərbaycanın Silahlı Qüvvələrinə Yardım Fondunda dəstək aksiyasına qoşulmağa davət edib

Azərbaycan Respublikası Baş nazirinin müavini, Yeni Azərbaycan Partiyası Sədrinin müavini-İcra katibi Əli Əhmədov özünün resmi facebook səhifəsində "Silahlı Qüvvələrinə Yardım Fondunda dəstək üçün xeyriyyə aksiyası keçirək" sərlövhəli paylaşım edib.

Məqalədə deyilir: "Xəbərlər yayılıb ki, müxalifətçi partiyanın sədri Əli Kərimli törfəndiyi qanunsuzluqlara görə haqqında müxtəlif cərimələr təyin olunmuş şəxslər maddi dəstək göstərmək adı altında xeyriyyə marafonu keçirmək isteyir."

Əli Əhmədov qeyd edir ki, törfəndiyi qanunaziddə əməllərə görə haqqında cərimələnmək kimi məhkəmə hökmü olanlara bu formada dəstək göstərmək məqsədilə çağrıları səsləndirmək, marafon keçirmək qanunaziddən hərəkətdir. Məqsəd insanlarda qanunu allılıq prinsipinə, dövlət orqanlarına etimad-sizliq yaratmaqla asayı pozmaq, qarışılıq yaratmağa cəhd göstərməkdir. Buna yol verile bilməz və yol verilməməlidir.

İkinciisi isə, müharibə vəziyyətində, bir milyon məcburi köçkünü olan ölkədə xeyriyyə aksiyası keçirmək üçün kifayət qədər səbəblər mövcuddur. Yeni Azərbaycan Partiyası dəfələr beş aksiyalar keçirir. Azərbaycanda Silahlı Qüvvələrinə Yardım Fondu vardır. Ən şərəflə, əhəmiyyətli və xeyriyyə herəketi o olardı ki, Silahlı Qüvvələrinə Yardım Fondunda dəstək məqsədilə xeyriyyə aksiyası keçirilsin.

Baş nazirinin müavini daha sonra YAP-in üzvlərini Azərbaycanın Silahlı Qüvvələrinə Yardım Fondunda dəstək üçün aksiyaya qoşulmağa davət edib: "Mən xeyriyyə marafonu adı altında sabitliyi pozmaq istəyənlərə tutarlı cavab vermək üçün Yeni Azərbaycan Partiyasının üzvlərini Azərbaycanın Silahlı Qüvvələrinə Yardım Fondunda dəstək üçün aksiyaya qoşulmağa davət edirəm. Özüm isə işlədiyim idarənin mühasibatına aylıq əmək haqqımin 50 faiziñin həmin fonda köçürülməsi barədə müraciət edirəm.

Gəlin Ordumuza dəstək olaq."

YAP-in icra Katibliyində partiyanın Bakı şəhəri üzrə rayon təşkilatlarının sədlərinin və gənclər birliliklərinin sədlərinin iştirakı ilə müşavirə keçirilib

İyunun 27-də Yeni Azərbaycan Partiyasının icra Katibliyində partiyanın Bakı şəhəri üzrə rayon təşkilatlarının sədlərinin və gənclər birliliklərinin sədlərinin iştirakı ilə müşavirə keçirilib.

Müşavirədə çıxış edən Azərbaycan Respublikası Baş nazirinin müavini, Yeni Azərbaycan Partiyası Sədrinin müavini-İcra katibi Əli Əhmədov Prezident İlham Əliyevin siyaseti nəticəsində Azərbaycanın uğurla inkişaf etdiyini, vətəndaşların həyat seviyyəsinin yaxşılaşdırılması istiqamətində çox əhəmiyyətli addımların atıldığı bildirib.

Əli Əhmədov bildirib ki, sabitlik, əmin-amanlıq insanların rahat və təhlükəsiz yaşaması üçün evzəndiləməz şərtidir. Bu gün Azərbaycan dünyasının ən sabit ölkələrindən biridir. Bütün bunların sayəsində Azərbaycan inkişaf edir.

YAP Sədrinin müavini onu da diqqətə çatdırıb ki, partiyamızın üzvləri, o cümlədən gənclər Azərbaycanın uğurlarını ixtimaiyyət arasında geniş təbliğ etmək işini fəal şəkildə davam etdirilməlidir. Çünkü müstəqil Azərbaycanın inkişafını gözü görməyən dairələr ölkəməzə qarşı qarayaxma kampaniyası aparırlar.

YAP Sədrinin müavini - icra katibi Əli Əhmədov, həmçinin partiya həyatı ilə bağlı müşavirə iştirakçılarına müvafiq tövsiyə və tapşırıqlarını verib.

XİN: Munaqışının sülh yolu ilə həllində maraqlı olan tərəf siyasi iradə və qətiyyat nümayis etdirməlidir

Ermenistanın xarici işlər naziri dünən mətbuat brifinqində "bir əl ilə danışqlar aparıb, digər əl ilə atəs açmaq olmaz" deyərkən Azərbaycanın Xarici İşlər naziri Elmar Məmmədyarovun "bu gündək müzakirə olunan sənədlər üzrə danışqlar aparıda cəbhədə heç də tam sakitlik hökm sürmürdü" fikrine münasibət bildirib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Azərbaycan Xarici İşlər Nazirliyinin Mətbuat xidməti idarəsinin reisi Leyla Abdullayeva məsələni şərh edərək deyib: "Xarici İşlər naziri Elmar Məmmədyarov Vaşinqton görüşünün nəticələri ilə bağlı KİV nümayəndələrinin sualını cavablandırıb" qeyd edib ki, munaqışının tərəfləri qismində Ermenistan və Azərbaycan tərəfləri ister Madrid prinsipləri, onların yenilənmiş variantı, ister Kazan prinsipləri və ya "Lavrov planı" adlanırdı. Sənəd əlsən olsun, bunlar üzrə danışqlar apararkən de təmas xəttində gərginliklər olub. Bununla belə, substantiv və intensiv dialoq davam etdiriliydi. Yəni, danışqlar prosesi cəbhə xəttindəki veziyətin girovuna çevriləməlidir. Bunu anlamamaq və bu deyiləndən nəticə çıxmamaq "Ermenistan tərefinin danışqlar prosesinin iżli aparılmaması üçün behanələr axtarır" fikrini bir daha təsdiq edir. Xatırladıq ki, cəbhə xəttindəki gərginliyin səbəbi məhz Ermenistan silahlı qüvvələrinin Azərbaycan ərazilərində qeyri-qanuni mövcudluğudur və bu gərginliyə son qoymaq üçün danışqlar prosesi substantiv məsələlərinin həlli üzrə iżli aparılmalıdır. Ermenistan tərefinin məntiqi ilə Düşənbə görüşündən sonra əldə edilmiş qarşılıqlı razılıq əsasında cəbhə bölgəsindəki nisbi sakitlik dövründə biz danışqlarda konkret nəticələr əldə etməli idik, lakin hər şey göz qabağındadır. Munaqışının sülh yolu ilə həllində maraqlı olan tərəf konkret nəticəyə yönəlik danışqların yayınmaq üçün bəhane axtarmamalıdır, siyasi iradə və qətiyyət nümayis etdirməlidir. Ermenistan tərefindən bizim və beynəlxalq ictimaiyyətin gözləntisi bundan ibarətdir".

Akademik Ramiz Mehdiyevin yeni əsərinin Dövlət İdarəciliy Akademiyasında müzakirəsi olub

İyunun 28-də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Dövlət İdarəciliy Akademiyasında (DİA) Prezident Administrasiyasının rəhbəri, akademik Ramiz Mehdiyevin "Ermenistan-Azərbaycan Dağılıq Qarabağ münaqişəsi: problemin mənbələri və nizamlanma perspektivləri" adlı əsərinin müzakirəsi keçirilib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, tədbiri açan DİA-nın rektoru, akademik Urxan Ələkbərov akademik Ramiz Mehdiyevin bu əsərində də əvvəlkilərde olduğu kimi, həm problemin kökünün və nece inkişaf etdiyinin, həm də həlli imkanlarının teqdim edildiyini bildirib. Rektor deyib: "Akademik Ramiz Mehdiyevin əsərlərinin müsəsir Azərbaycanın inkişafı, dünyada cərəyan edən global proseslərin təhlili baxımından böyük əhəmiyyəti var. Görkəmli alimin bütün əsərləri bizim akademiya üçün xüsusi əhəmiyyət daşıyır".

Tədbirdə çıxış edən Milli Məclisin deputati, AMEA-nın Qafqazşuraslıq İnstitutunun direktori, professor Musa Qasimli diqqətə çatdırıb ki, akademik Ramiz Mehdiyevin əsərlərinde dövlət müstəqilliyini bərpa etmiş ölkəmizdə cərəyan edən ictimai, siyasi proseslər, Ermenistanın təcavüzü nəticəsində yaranmış Dağılıq Qarabağ münaqişəsinə, onun köklərinə, həlli perspektivlərinə fəsəfi baxış ortaya qoyulur. Akademik yeni əsərində də, ilk növbədə, münaqışının köklerinə nüfuz edir, en mötəber mənbələrə istinadla fikrini əsaslandıır. Alim bu qənaətə gelir ki, münaqışının mənbələrinin mahiyyətini, səbəblərini və indiki konyunkturu anlamaq üçün onu, ilk növbədə, Rusiya imperiyasının və sovet hakimiyyətinin Cənubi Qafqazda köçürmə siyaseti kontekstində araşdırmaq lazımdır. Əsərdə, həmçinin Dağılıq Qarabağ Vilayətinin sənədli yaradılması və sovet Rusiyasının strateji məqsədləri, Azərbaycanın Türkiyəyə yaxınlaşmasının qarşısını almaqdən ötrü Dağılıq Qarabağ məsələsini ortaya atması, xaricden gətirilən ermənilərin Azərbaycan ərazisində yerləşdirilməsi ilə yanaşı, azərbaycanlıların Ermenistan ərazisində deportasiyası diqqətə çatdırılıb. Ən vacib məsələlərdən biri də əsər-

də öten əsrin 80-ci illərinin sonunda respublika rəhbərliyinin zəifliyi səbəbindən münaqışının başlanmasıdır. Müəllif sonrakı prosesləri mərhələlərə bölib, o cümlədən ATƏT-in Minsk qrupunun fealiyyəti, atəşkəsə nail olunması, Lissabon sammitinin müdədələri və ikili standartlar diqqətə çatdırılıb. Sonda akademik xüsusi vurğulayıb, ki, N.Paşinianın təcavüzü ilə bağlı bərbaşa proseslərin içindən. Əsər rus və Azərbaycan dilindən nəşr edilib. Onun BMT-nin 6 dili dərc etməsi "iqtisadi inqilab" və Ermenistanın sosial-iqtisadi həyatında əsaslı dəyişikliklər Ermenistan-Azərbaycan Dağılıq Qarabağ münaqişəsi təzkiyə etdən baş verən hadisələrə və dağıdıcı proseslərə diqqətə nezər salıqda, qondarma "Dağılıq Qarabağ problemi"nin təmamilə sünə mahiyyət daşıdığı aydın olur. Həmin dövrdə SSRİ-nin ali rəhbərlərindən biri olan Heydər Əliyevin həkimiyətdən kənarlaşdırılması nəticəsində Ermenistanın ultramillətçi dairələri, onların Kremlədəki xarici ölkələrdəki havadarları tərefindən Dağılıq Qarabağ Muxtar Vilayətinin Azərbaycanın tərkibindən çıxarılması və onun Ermenistana integrasiya edilməsi üçün əlverişli siyasi zəmin yaradıldı".

Əsərdə Ermenistan-Azərbaycan Dağılıq Qarabağ münaqişəsinin zəngin mənbələr əsasında kompleks şəkildə araşdırıldığı vurğulanır. Elçin Əhmədov onu alimin elmi-nəzəri və felsefi ümumiləşdirmələri baxımından Azərbaycan elminin böyük nüaliyyəti kimi səciyyələndirib.

DİA-nın hüquq kafedrasının professoru, hüquq üzrə elmlər doktoru Namiq Əliyev deyib: "Akademik Ramiz Mehdiyevin bu və əvvəlkə əsərləri göstərir ki, Dağılıq Qarabağ problemi daim diqqətə olmalıdır. Bu baxımdan əsər çox vaxtında yazılıb və orada qaldırılan məsələlərdən biri müəyyən nəticələr çıxarılmış".

Müzakirələrə yekun vuran akademik Urxan Ələkbərov qeyd edib ki, akademik Ramiz Mehdiyev həm görkəmli alim, həm də yüksək idarəciliyecilik təcrübəsinə malik şəxsiyyətdir. Onun bu əsərdə əksini tapan fikirləri vacibdir. Bu əsər də, əvvəlkilər kimi, tədris programına daxil edilməlidir.

“Ənənəvi incəsənət vasitəsilə inklüziv təhsilin təşviqi” layihəsinin təqdimati olub

HEYDƏR ƏLİYEV FONDUNUN VİTSE-PREZİDENTİ LEYLA ƏLİYEVA TƏDBİR DƏ İŞTİRAK EDİB

iyunun 28-də “Ənənəvi incəsənət vasitəsilə inklüziv təhsilin təşviqi” layihəsinin təqdimati olub. AZERTAC xəber verir ki, Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti Leyla Əliyeva tədbirdə iştirak edib.

Qeyd edildi ki, layihə Avropa İttifaqı tərəfindən maliyyələşdirilən, BMT-nin İnkişaf Proqramının həyata keçiridiyi “Vətəndaş cəmiyyətinin iştirakı və inklüziv təhsilin tətbiqi vasitəsilə Azərbaycanda təhsil sisteminin müasirləşdirilmə-

si” Proqramı çərçivesində reallaşdırılır. Layihənin icrasında esas tərəfdalar “İçərİŞƏHƏR” Dövlət Tarix Məmərlıq Qoruğu idarəsi və Təhsil Nazirliyidir. Layihə çərçivesində İçərİŞƏHƏR Ənənəvi İncəsənət Mərkəzi, habelə Bakı şəhərindəki ümumtəhsil məktəbləri və xüsusi məktəblər ilə əməkdaşlıq həyata keçirəcək. Layihənin esas məqsədi İçərİŞƏHƏR Ənənəvi İncəsənət Mərkəzinin inklüziv təhsil komponenti kimi sağlamlıq imkanları

məhdud şəxslər üçün elçatan edilməsi və emek bazarının tələblərinə uyğun Peşə Təlimi Mərkəzinin yaradılmasıdır.

Diqqətənən qarşılandı ki, bu layihəyə cəlb olunan müəllim və sənətkarlar sağlamlıq məhdud gəncləri digər gənclərlə birlikdə öyrətmək üçün zəruri bilik və bacarıqlarla təmin ediləcəklər. Onların inklüziv təhsil principləri barədə məlumatlılığı yerli və beynəlxalq təlimlər vasitəsilə artırılacaq. Layihə inklüziv peşə təhsili mo-

delinin təşviqinə və ölkədə sağlamlıq imkanları məhdud şəxslər üçün bərabər şəraitin təmin edilməsinə töhfə verəcək. Sağamlıq imkanları məhdud gənclərin ənənəvi incəsənət sahəsində emek bazarının tə-

ləblərinə uyğunluğu artırılacaq. Program başa çatandan sonra layihənin nəticələrindən müvafiq tövsiyelerin hazırlanmasında istifadə olunacaq.

Bildirildi ki, layihənin əsas hədəf qrupları xüsusi məktəblərdə formal təhsil almış, inklüziv incəsənət və sənətkarlıq üzrə peşə təhsili programında iştirak etməkdə maraqlı olan sağlamlıq imkanları məhdud gənclər, təhsil prosesində iştirak edən təlimciler, xüsusi təhsil verənlər, İçərİŞƏHƏR Ənənəvi İncəsənət Mərkəzinin işçi heyəti və seçilmiş pilot məktəblərdir.

Heydər Əliyev Fondu-nun vitse-prezidenti Leyla Əliyeva layihəyə cəlb olunan sağlamlıq imkanları məhdud gənclərlə səhəbə etdi, onlarla şəkil çəkdirdi.

Azərbaycanda ilk dəfə inklüzivlik hakatonu təşkil edilib

Azərbaycanda ilk dəfə inklüzivlik hakatonu təşkil edilib. AZERTAC xəber verir ki, iyunun 28-də Birleşmiş Millətlər Təşkilatının İnkişaf Proqramının təşkil etdiyi mərasimde Heydər Əliyev Fondu-nun vitse-prezidenti Leyla Əliyeva da iştirak edib.

Inklüzivlik hakatonu ideya və açıq mənbədən olan həll yollarını təklif edə biləcək insanları bir araya gətirməsi deməkdir. Həll yolları dedikdə tətbiqi proqramlar, veb-saytlar, elektron məhsullar kimi müxtəlif innovativ xidmətlər nəzərdə tutulur.

BMT-nin İnkişaf Proqramının Azərbaycandakı rezipent nümayəndəsi Alessandro Frakassetti bu yarışmanın dünyadan 60 ölkəsində keçirildiyini, Azərbaycanda isə ilk

kassetti texnologiyalara dövrümüzün həll variantı kimi yanaşmağı tövsiyə etdi və müsabiqəni “inklüzivliyin çempionatı” adlandırdı.

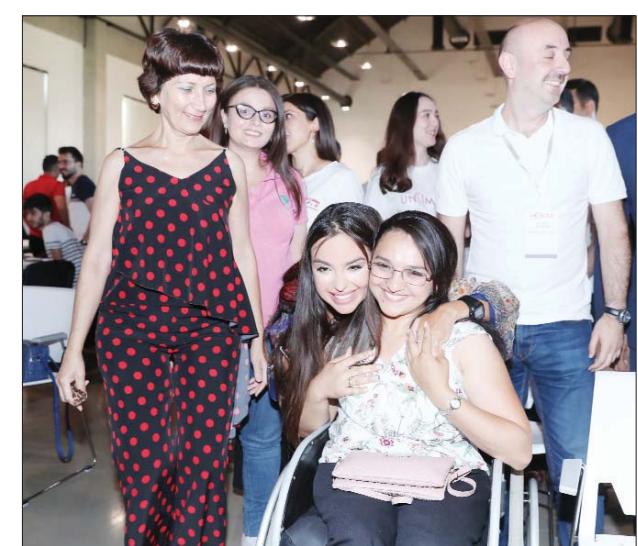
Sonra Heydər Əliyev Fondu-nun vitse-prezidenti

düyməni basdı və müsabiqəyə start verildi. On altı komandanın ibarət hakaton iştirakçıları fasiləsiz olaraq 48 saat ərzində öz ideyalarını praktiki prototiplərə çevirmək üçün təlimatçılar qrupu ilə iş-

Leyla Əliyeva yarışmanın başlamasını bildirən rəmzi

leyəcəklər. Təlimatçılar iştirakçı qruplara dəstək göstə-

rəcək və ən yaxşı mümkün həll yollarının işlənilib hazırla-

lanmasına kömək edəcəklər. Həyəcanlı təlim modulları və gərgin iş dölu üçgünlük intensiv programın sonunda innovasiya, inklüzivlik və texnologiya sahələrində səriştəsi olan milli və beynəlxalq ekspertlərdən ibarət münsiflər heyəti ayrı-ayrı qrupların hazırlanmışları modelleri nəzərdən keçirəcək və hansı ideyanın qalib geldiyinə dair yekun rəy bildirəcəklər. Qalib gələn ideya 5 min manat məbləğində mükafat alacaq və üç ay müddətində ideyanın tətbiqi tamamlanacaq.

Besinci çağırış Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin onuncu sessiyası keçirilib

iyunun 28-də beşinci çağırış Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin onuncu sessiyası keçirilib.

Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin mətbuat xidmetindən AZERTAC-a bildirilib ki, sessiyanın gündəliyinə aşağıdakı məsələlər verilib.

1. 2019-cu ilin birinci yarısında Naxçıvan Muxtar Respublikasının sosial-iqtisadi inkişafının yenekunları

2. Naxçıvan Muxtar Respublikasının 2018-ci il dövlət bütçəsinin icrasının təsdiq edilməsi

Gündəlikdə duran birinci məsələ ilə bağlı çıxış edən Naxçıvan Muxtar Respublikası Baş Nazirinin birinci müavini Elşad Əliyev deyib ki, görülülmüş tədbirlərin nəticəsində muxtar respublikada aqrar sahənin inkişafı təmin edilib, 2019-cu ilda 27 min 231 hektar sahəde yazılıq əkin keçirilib, cari ilin məhsulu üçün 33 min 308 hektar sahəde taxıl əkilib. Hazırda muxtar respublikada taxıl biçini davam etdirilir. Bu il tədarük məntəqələri məhsul istehsalçılarından buğdanın hər kilogramını 35, arpanın hər kilogramını 30, qarğıdalının isə hər kilogramını 40 qəpikdən qəbul edir. Muxtar respublikada tütünçülüyü də inkişafına diqqət artırılıb, 50,5 hektar sahəde tütün əkilib, 317,2 hektar sahəde meşəsalma, meşəberpa və toxumla əkin aparılıb. 2019-cu ilin ötən dövründə kənd təsərrüfatının inkişafı ilə bağlı banklar tərfindən 4 milyon 789 min 600 manat kredit verilib, məhsul istehsalçıları 7079 ton mineral gübə ilə təmin olunub. Həyata keçirilən tədbirlər neticəsində muxtar respublikada 133 milyon 73 min manat həcmində kənd təsərrüfatı məhsulu istehsal edilib, ötən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə et istehsalı 1,2, süd istehsalı 1,5, yun istehsalı 1,6, yumurta istehsalı 1,3 faiz artıb. Kənd təsərrüfatının dinamik inkişafı ixracın həcmində də müsbət təsir göstərib, neticədə bu ilin 6 ayında muxtar respublika üzre 40 milyon 359 min Amerika Birleşmiş Ştatları dolları dəyərində kənd təsərrüfatı məhsulları ixrac olunub.

Naxçıvan Muxtar Respublikası Dövlət Şəhərsalma və Arxitektura Komitəsinin sədri Hicran Rüstəmov çıxış edərək deyib ki, 2019-cu ilin ötən dövründə Naxçıvan Muxtar Respublikası Dövlət Şəhərsalma və Arxitektura Komitəsinin xətti ilə 64 milyon 357 min manat həcmində inşaat işləri yerinə yetirilib ki, bunun da 60 milyon 751 min manatını və ya 94,4 faizini tikinti-quraşdırma işləri təşkil edib. Bəhs olunan dövrə Şərur rayonunun Kərimbəyli, Ordubad rayonunun Dəstə kəndlərində tam orta məktəb binaları, Naxçıvan şəhərində uşaq bağçası və Naxçıvan Dövlət Universitetinin Tibb Fakültəsi üçün tədris kompleksi istifadəyə verilib. Şərur Rayon Mərkəzi Xəstəxanasının əsaslı təmiri və Şərur Rayon Uşaq Xəstəxanasının yenidən qurulması, Kərimbəyli kə-

dində ve Ordubad rayonunun Dəstə kəndində həkim ambulatoriyalarının tikintisi başa çatdırılıb. Həmçinin bu dövrə Şahbzə Rayon Mədəniyyət Sarayı istifadəyə verilib. Hazırda Naxçıvan Muxtar Respublikası Daxili İşlər Nazirliyinin Orta İxtisas Polis Məktəbinin, eləcə də 6 tam orta məktəb binasının və 1 müsəbit məktəbinin tikintisi, 3 məktəb binasının isə yenidən qurulması davam etdirilir. Həmçinin muxtar respublikada 4 həkim ambulatoriyası, 10 xidmət və 11 kənd mərkəzi tikilir.

Naxçıvan Muxtar Respublikası Dövlət Statistika Komitəsinin sədri Vaqif Rəsulov deyib ki, 2019-cu ilin 6 ayında sosial-iqtisadi həyatın bütün sahələri üzrə inkişaf istiqamətləri qorunub saxlanılıb, müsbət irəliləyişlərə nail olunub. Bu dövrə iqtisadi inkişafın əsas göstəricisi olan ümumi daxili məhsul istehsalı ötən ilin müvafiq dövrünə nisbətən 1,4 faiz artaraq 1 milyard 278 milyon 115 min manat olub. Ümumi daxili məhsulun 57,5 faizi və ya 734 milyon 701 min manatı istehsalın payına düşüb. Hesabat dövründə bir il öncəyə nisbətən sənaye məhsulu 1,4 faiz, esas kapitala yönəldilən vəsaitlər 1,2 faiz, kənd təsərrüfatı məhsulu 2,8 faiz, informasiya və rabitə xidmətləri 3,9 faiz, bir işçiyə sablanmış orta aylıq əməkhaqqı isə 4,6 faiz artıb. Hesabat dövründə bütün maliyyə mənbələri hesabına əsas kapitala 554 milyon 460 min manat vəsait yönəldilib ki, bu da bir il öncəki göstəricidən 1,2 faiz çoxdur. Bu dövrə muxtar respublikada tikinti və yenidən qurmadan sonra, ümumilikdə, 67 obyekt istifadəyə verilib. 157 obyektin tikintisi və ya yenidən qurulması isə davam etdirilir. Bu ilin birinci yarısında muxtar respublikada 1173 yeni iş yeri açılıb ki, bunun da 99 faizi daimi iş yerləridir. Muxtar respublikada 219 milyon 443 min Amerika Birleşmiş Ştatları dolları dəyərində xarici ticarət dövriyyəsi qeydə alınıb. İxracın həcmi əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə artaraq 191 milyon 612

min Amerika Birleşmiş Ştatları dolları təşkil edib, 164 milyon Amerika Birleşmiş Ştatları dolları yaxın məbləğdə müsbət saldo yaranıb. Bu dövrə muxtar respublikada əhalinin sayı artaraq 457 min nəfərdən çox olub. Yeni doğulanlarla yanaşı, müsbət miqrasiya saldosu da əhali artımına imkan yaradıb. Həmçinin ilin birinci yarısında muxtar respublikaya 196 min 474 turist gəlib.

Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin Sədri Vasif Talibov 2019-cu ilin birinci yarısında Naxçıvan Muxtar Respublikasının sosial-iqtisadi inkişafının yenikunları barədə məruzə edib.

Beşinci çağırış Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin onuncu sessiyasında Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin Sədri Vasif Talibovun MƏRÜZƏSİ

Hörmətli deputatlar və sessiya iştirakçıları!

Bu il ümummilli liderimiz Heydər Əliyevin Azərbaycana rəhbərliyinin 50 ili tamam olur. Dahi şəxsiyyətin ölkəmizə birinci rəhbərliyi dövründə mühüm işlər görülmüş, 1969-cu ilin 14 iyulu Azərbaycanın inkişaf və tərəqqi tarixinə əvvilərdir. "Mənim həyatım məqsədi Azərbaycandır, Azərbaycan xalqıdır, Azərbaycan Respublikasıdır, Azərbaycan vətəndaşıdır", - deyən Ulu Öndər ölkəmizə ikinci rəhbərliyi dövründə isə Azərbaycan dövlətçiliyinin siyasi-ideoloji əsaslarını və milli inkişaf konsepsiyasını yaratmış, xalqımız Milli Qurtuluşa nail olmuş, dövlətçiliyimiz və müstəqiliyimiz qorunub saxlanılmışdır.

Ösəs Ümummilli Liderimiz tərəfindən qoyulmuş inkişaf strategiyası bu gün Azərbaycanda və Naxçıvan Muxtar Respublikasında uğurla davam etdirilir. "Ailə təsərrüfatları il" olan 2019-cu ilin birinci yarısında da muxtar respublikada daxili imkanlardan səmərəli istifadə olunmuş, iqtisadi inkişaf təmin edilmiş, yeni istehsal və xidmət sahələri yaradılmış, iş yerləri açılmışdır. Bu döv-

rə Naxçıvan Muxtar Respublikasının yaradılmasının 95 illik yubileyi qeyd edilmiş, dövlət proqramlarının uğurlu icrası, mövcud potensialdan səmərəli istifadə iqtisadiyyati şaxələndirilmiş, bütün parametrlər üzrə iqtisadi sabitliyə və davamlı inkişafla olunmuşdur.

Hörmətli sessiya iştirakçıları! Muxtar respublikanın davamlı və tarazlı inkişafı sosial-iqtisadi islahatların əhatə dairəsinin genişləndirməsini zəruri edir. 2019-cu ilin ikinci yarısında da Naxçıvan Muxtar Respublikasının sosial-iqtisadi inkişafının əsas istiqamətləri üzrə islahatlar davam etdirilməli, makroiqtisadi sabitlik qorunub saxlanılmışdır. Mərkəzi və yerli icra hakimiyyəti orqanlarında işə tələbkarlıq artırılmalı, nizam-intizama əməl edilməli, qarşıya qoyulmuş vəzifələr vaxtında icra olunmalıdır. Maliyyə Nazirliyi bütçə vəsaitlərinin qanuna uyğun və səmərəli istifadəsinə nəzarəti daha da gücləndirməli, etibarlı maliyyə nəzarəti sistemi formalasdırılmışdır. Dövlət bütçəsinin proqnoz göstəricilərinin icrası təmin edilməli, Vergilər Nazirliyi və Dövlət Gömrük Komitəsi tərəfindən bütün tədiyyə növürləri üzrə vergi və rüsumlar vaxtında ödənilməlidir.

Muxtar respublikada nağdsız ödənişlərin əhatə dairəsinin və həcmindən artırılması məqsədilə Vergilər Nazirliyi Mərkəzi Bankın Naxçıvan Muxtar Respublikası idarəsi ilə birgə keçirilən tədbirlərin davamlılığına nail olmalıdır.

Həmçinin muxtar respublikə əhalisinin maliyyə resurslarına çıxış imkanları bank və digər kredit təşkilatları tərəfindən təmin edilməli, verilmiş kreditlərin təyinatı üzrə istifadəsinə və vaxtında qaytarılmasına dikkət artırılmalıdır.

Müasir dövrə ailə təsərrüfatları özünüməşğulluğun təmin olunmasına və iqtisadi inkişaf mühüm töhfə verir. 2019-cu ilin muxtar respublikada "Ailə təsərrüfatları il" elan edilməsi qarşıya mühüm vəzifələr qoyur. Ona görə də iqtisadiyyat və Kənd Təsərrüfatı nazirlikləri yerli icra orqan-

ları ilə birlikdə ailə təsərrüfatlarının inkişafı ilə bağlı yeni təkliflər hazırlanmalı, qabaqcıl ailə təsərrüfatlarının təcrübələri yayılmalı, ailə təsərrüfatlarında istehsal olunmuş məhsulların satışına və ixracına köməklik göstərilməli, kreditlər verilməlidir.

Xarici ölkələrlə ticarət əlaqələrinin genişləndirilməsi iqtisadi inkişafın əsas hədəfidir. Xüsusi idxlən həcminin azaldılması və ixrac potensialının gücləndirməsi mühüm əhəmiyyət daşıyır. İqtisadiyyat Nazirliyi muxtar respublikada xarici ticarət dövriyyəsinin artan dinamikasını davam etdirməli, yerli xammala əsaslanan istehsal müəssisələri yaradılmalı, yeni investisiyaların cəlb və təşviqi istiqamətində tədbirlər görülməlidir. İqtisadiyyatın dayanıqlı inkişafının təmin edilməsi üçün biznes mühiti daha da yaxşılaşdırılmalı, sahibkarlıq subyektlərinə hərtərəflə köməklik göstərilməli, istehsalın həcmi artırılmalı, daxili bazar qorunmalı, istehlak qiymətlərinə nəzarət olunmalı və sənii qiymət artımına nail verilməməlidir.

Iqtisadiyyat Nazirliyi, Antiinhisar və İstehlak Bazarına Nəzarət Dövlət Agentliyi birlikdə ailə təsərrüfatlarında istehsal edilən məhsulların növ və çeşidlərinin artırılması istiqamətində işləri davam etdirməli, yerli istehsal və idxlən məhsullarının standartlara uyğunluğuna ciddi nəzarət olunmalı, rəqabətqabiliyyəti məhsul istehsal edilməlidir.

Aqrar sektorda həyata keçirilən ardıcıl islahatların nəticəsidir ki, bu ilin məhsulu üçün muxtar respublikada 62 min hektardan artıq sahədə əkin aparılmışdır. Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi, şəhər və rayon icra hakimiyyətləri aidiyyəti orqanları birlikdə taxıl biçininin vaxtında və itkisiz başa çatdırılması üçün bütün qüvvələri səfərber etməli, tələbatdan artıq istehsal olunmuş kənd təsərrüfatı məhsullarının qəbulu və satışı, şəhər və rayon mərkəzlərində yarmarkaların keçirilməsini davam etdirməli, mütərəqqi əkin metodlarından istifadə və məhsuldarlığın artırılması sahəsində elmi-təcrübi tədbirlər görülməli, torpaq mülkiyyətləri yüksək reproduksiyalı toxumlarla təmin olunmalıdır.

Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi, Daşınmaz Əmlak və Torpaq Məsələləri üzrə Dövlət Komitəsi, şəhər və rayon icra hakimiyyətləri əkinəyərərlə torpaqların təyinatı üzrə səmərəli istifadə olunmasına nəzarəti gücləndirməli, torpaqların elektron uçotu və xəritələşdirilməsi işi vaxtında başa çatdırılmalıdır.

Dövlət Baş Sığorta Agentliyi muxtar respublikada sığorta işini təkmilləşdirməli, könüllü sığorta-nın tətbiqini və səyyar xidmətin əhatə dairəsinin genişləndirilməli, insanlar maarifləndirilməli, sığorta bazarında aqrar sektorun xüsusi çəkisi artırılmalıdır.

Mütərəqqi suvarma sistemlərinin tikilib istifadəyə verilməsi, anbarlarda kifayət qədər su ehtiyatının yaradılması əkin sahələrinin su təminatını yaxşılaşdırılmışdır. Dövlət Meliorasiya və Su Təsərrüfatı Komitəsi şəhər və rayon icra hakimiyyətləri ilə birlikdə suvarma mövsümünün mütəşəkkil keçirilməsinə nail olmalı, suvarma suyunun bölgüsünə və ondan qənaatələ istifadəyə nəzarət olunmalı, torpaqların şoranalmasına və eroziyasının qarşısı alınmalı, qapalı suvarma şəbəkələrinin quşulması davam etdirilməlidir.

⇒ Davamı 6-cı sahifədə

Besinci çağırış Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin onuncu sessiyası keçirilib

⇒ Əvvəli 5-ci səhifədə

Dövlət Statistika Komitəsi mərkəzi və yerli icra hakimiyyəti orqanları ilə əlaqələri gücləndirməli, muxtar respublikanın sosial-iqtisadi inkişafı ilə bağlı hazırlanın aylıq və rüblük hesabatların təhlili, obyekti və müqayiseli işlənməsinə nail olmalı, həmin məlumatlar mətbuatda dərc edilərək ictimailəşdirilməlidir.

Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi isti yay günlərində yaşlılıqların və meşə fondlarının mühafizəsinə diqqəti artırmalı, ekoloji tərəzığın qorunması ilə bağlı yoxlama-reydlər, monitoringlər və məarifləndirici görüşlər davam etdirilməlidir. Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi Naxçıvan Yaşılışdırma Xidməti ilə birlikdə yerli şəraitə uyğun ağaç və bitki sortlarının yetişdirilməsində yeni yaradılmış "iqlim otağı"nın və tingcilik təsərrüfatlarının imkanlarından geniş istifadə etməli, sifarişlər qəbul olunmalı və tələbat yerli istehsal hesabına ödənilməlidir.

Dövlət Baytarlıq Xidməti həyvandarlıqda epizootik vəziyyəti nəzarətdə saxlamalı, peyvəndləmə tədbirləri vaxtında aparılmalı, mal-qaranın cins tərkibinin yaxşılaşdırılmasını və sünü mayalandırma tədbirləri diqqətdə saxlamalı, kənd təsərrüfatı aptekləri tələbata uyğun dərman preparatları ilə təmin edilməlidir.

"Naxçıvan Aqrəlizing" Açıq Səhmdar Cəmiyyəti tələbata uyğun müraciət texnika və texnoloji avadanlıqların, suvarma sistemlərinin və arıcılıq ləvazimatlarının, eləcə də gübrelərin alınib gətirilməsini və lizinq yolu ilə satışını davam etdirilməlidir.

Muxtar respublikada tikinti və abadlaşdırma işlərinin həcmi iləbəl artı, aparılan quruculuq işlərində yerli materiallardan istifadəyə üstünlük verilir. Dövlət Şəhərsalma və Arxitektura Komitəsi ilin ikinci yarısında da ayrılmış vəsaitdən səmərəli və düzgün istifadə etməli, həyata keçirilən tikinti işlərinin keyfiyyətini, bündə vəsaiti hesabına tikinti məhsullarının alış zamanı qiymətlərin orta bazar qiymətlərinə uyğunluğunu nəzarətdə saxlamalı, bu istiqamətdə aidiyəti təşkilatlarla qarşılıqlı əlaqədə işləməlidir.

Alternativ və bərpa olunan enerji mənbələrindən istifadə, yaşayış məntəqələrinin qazlaşdırılması enerji təhlükəsizliyini təmin etmiş, dayanıqlı elektrik enerjisi və təbii qaz verilişinə nail olunmuşdur. Dövlət Energetika Xidməti və "Naxçıvanqaz" İstehsalat Birliyi elektrik enerjisi və təbii qazın keyfiyyətə ötürülməsini diqqətdə saxlamalı, bu zaman enerji itkisine yol verilməmeli, istismar olunan avadanlıqlara mövsümə uyğun texniki qulluq göstərilməlidir.

Muxtar respublikada yol infrastrukturunun müasirədirilməsi və nəqliyyat xidmətinin günün tələbləri səviyyəsində qurulması istiqamətdə tədbirlər bu il de davam etdirilir, magistrallar və kənd yolları yenidən qurulur, sənəsindəşəmanın keyfiyyəti artırılır. Avtomobil Yolları Dövlət Agentliyi yol tikintisində keyfiyyətə xüsusi diqqət yetirir, Dövlət Nəqliyyat Xidməti tərəfindən ictimai nəqliyyatda xidmətin səviyyəsi yüksəldilməli, nəqliyyat vasitələrinin texniki vəziyyətinə nəzarət olunmalıdır.

Rabitə və Yeni Texnologiyalar Nazirliyi yeni texnologiyaların tət-

bıqını diqqətdə saxlamalı, göstərişlərin xidmətərin keyfiyyəti yüksəldilməli, maddi-texniki baza gücləndirilməli, ixtisaslı kadrları hazırlığı davam etdirilməlidir.

Muxtar respublikanın inkişafında təhsil quruculuğu esas yer tutur. Təhsil Nazirliyi yaradılan şəraitdən istifadə edərək tədrisin keyfiyyətini yüksəltməli, bu zaman yeni texnologiyalardan səmərəli istifadə edilməli, müəllim hazırlığı ilə bağlı innovativ təklif və layihələr dəstəklənməli, ali məktəblərin professor-müəllim heyəti ilə birgə dərslik və dərs vəsaitlərinin müzakirəsi aparılmalı, gənclərin təhsili ilə yanışı, onların peşə sahələrinə yönəldirilməsinə də diqqət artırmalıdır.

Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının Naxçıvan Bölmesi elmi nailiyyətlərin iqtisadiyyatda tətbiqinə nail olmalı, elmi tədqiqatlar davam etdirilməli və beynəlxalq əməkdaşlıq genişləndirməlidir.

Muxtar respublikada fəaliyyət göstərən ali təhsil müəssisələri ixtisaslı kadrların hazırlanmasına, gənclərin innovativ startap layihələrinə, elmi-tədqiqat işlərinə cəlb edilməsinə diqqəti artırmalı, təcrübə dərslər həmi təşkilatlarda keçirilməlidir.

Səhiyyə Nazirliyi əhalinin sağlamlığının qorunmasına və səhiyyə maarifinə diqqəti artırmalı, həkim hazırlığı və tibbi təhsilin səviyyəsi yüksəldilməlidir. Səhiyyə müəssisələrindən quraşdırılan müasir tibbi avadanlıqlardan səmərəli istifadə olunmalı, həkim və tibb işçiləri mütəmədi kurslara göndərilməlidir.

Mədəniyyət Nazirliyi muzeylərin, mədəniyyət abidələrinin, mədəni irdsin qorunmasına və təbliğinə yönəlmüş tədbirləri davam etdirilməli, tabeiyində olan müəssisələrinin fəaliyyətini günün tələbləri səviyyəsində qurmalıdır.

Gənclər və idman Nazirliyi muxtar respublikada olan idman infrastrukturundan istifadəyə və onların qorunub saxlanılmasına, gənclərlə iş sahəsində fəaliyyəti diqqəti artırmalı, idman federasiyaları ilə əlaqələri gücləndirməli, yarışlar keçirilməli, idmanın kütləviliyinə nail olunmalıdır.

Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi "2016-2020-ci illərdə Naxçıvan Muxtar Respublikasında əhalinin məşğulluğunun artı-

rılması üzrə Dövlət Programı"nın və "2016-2020-ci illərdə Naxçıvan Muxtar Respublikasında sağlamlıq imkanları məhdud usaqların təhsili və reabilitasiyası üzrə Dövlət Programı"nın icrası sahəsində tədbirləri davam etdirilməli, peşə hazırlığını əmək bazarının tələblərinə uyğunlaşdırılmalıdır.

Müasir dövrə turizm hər bir ölkənin inkişafında əsas sahə kimi götürülür. Naxçıvan Muxtar Respublikasında da turizmin inkişafı diqqət mərkəzindədir. Ona görə Turizm Departamenti muxtar respublikaya turistlərin cəlb ilə bağlı təbliğat və informasiya-melumatlandırma işlərini davam etdirilməli, internet resurslarında və sosial şəbəkələrdə Naxçıvanla bağlı materiallər yerləşdirilməli, ölkə və xarici turizm firmaları ilə əlaqələr gücləndirməlidir.

Dövlət Sosial Müdafiə Fondu tərəfindən pensiyalar vaxtında ödənilməli, pensiya təyinatı qanunvericiliyində nəzərdə tutulmuş qaydada aparılmalı, əmək fəaliyyətinə yeni başlayan işçilər fərdi uçot sisteminde qeydiyyata alınmalı və sosial siyorta şəhadətnaməleri ilə təmin olunmalı, elektron xidmətlərin əhatə dairəsi genişləndirilməlidir.

Muxtar respublikada icbari tibbi siyortanın tətbiqi səhiyyə sahəsində aparılan əlahatların tərkib hissəsi əhəalinin keyfiyyətli tibbi xidmətlər təminatına hesablanmışdır. İcbari Tibbi Siyorta üzrə

Dövlət Agentliyi Şərur və Kəngərlər rayonlarında icbari tibbi siyortanın tətbiqini təmin etməli, mərkəzləşmiş məlumat bazası və elektron idarəetmə sistemi təkmilləşdirilməlidir.

Muxtar respublikada aparılan abadlıq-quruculuq işləri, həyata keçirilən əlahatlar bütün yaşayış məntəqələrini əhatə etmiş, rayon mərkəzlərində, qəsəbə və kəndlərdə müasir infrastruktur yaradılmışdır. Şəhər və rayon icra hakimiyyəti organları bu imkanlardan səmərəli istifadə etməli, vətəndaşlarla iş gücləndirilməli, müraciətlərə basılmalı və müvafiq köməklik göstərilənlə, abadlıq-təmizlik işlərinə nəzarət olunmalıdır.

İqtisadi inkişafın davamlı xarakter alması, yeni iş yerlərinin açılması, gənclərin səmərəli məşğulluğunun təmin edilməsi muxtar respublikada cinayetkarlığın aşağı səviyyədə olmasının təmin etmişdir. Hüquq mühafizə orqanları bundan sonra da ictimai asayışın və sabitiyyin qorunmasına diqqəti artırmalı, maarifləndirmə-profilaktika tədbirləri görülməlidir.

Ordu, birləşmə və hərbi hissələrdə döyüş hazırlığının artırılması, ehtiyatların qorunub saxlanması, əsgərlərin mövşümə uyğun geyim və yemekle təmin olunması diqqətə saxlanılmalıdır, Naxçıvan Hərbi Qarınzona Qoşunlarının birgə və qarşılıqlı fəaliyyəti davam etdirilməlidir.

Gündəlikdə duran ikinci məsələ ilə bağlı çıxış edən Naxçıvan Muxtar Respublikası Baş Nazirinin müavini-Maliyyə naziri Səbahi Məmmədov bildirib ki, Naxçıvan Muxtar Respublikası dövlət bütçəsinin 2018-ci ildə gelirləri 73 milyon 400 min manat təyinata qarşı 86 milyon 794 min 879 manat və ya 118,2 faizi icra olunmaqla bütçəye 13 milyon 394 min 879 manat artıq vəsait mədaxil edilib. Bütçə gelirlərinin 84,3 faizi və ya 73 milyon 205 min 241 manatı Vergiler Nazirliyi tərəfindən təmin edilmiş vergi və rüsumlardan, 10,8 faizi və ya 9 milyon 378 min 630 manatı Dövlət Gömrük Komitəsi tərəfindən toplanılmış daxil olmaqlardan, 4,3 faizi və ya 3 milyon 743 min 409 manatı dövlət bütçəsindən maliyyələşdirilən təşkilatların ödənişli xidmətlərindən, 0,6 faizi və ya 467 min 599 manatı isə digər mənbələr hesabına daxil olub. 2018-ci ildə Naxçıvan Muxtar Respublikası dövlət bütçəsinin xərcləri 355 milyon 300 min manat proqnoza qarşı 354 milyon 466 min 625 manat və ya 99,8 faizi icra olunub. 2018-ci ildə bütçə xərclərinin 64,5 faizi və ya 228 milyon 634 min manatı cari xərclərə, 35,5 faizi və ya 125 milyon 832 min manatı isə əsaslı xərclərə yönəldilib. Əsaslı vəsait qoyuluşu xərclərinin böyük hissəsi muxtar respublikada quruculuq işlərinin aparılmasına, təhsil və səhiyyə müəssisələrinin tikintisine, eyni zamanda, infrastrukturun yenilənməsi layihələrinin maliyyələşdirilməsinə yönəlib. Dövlət bütçəsindən maliyyələşən müəssisə və təşkilatlar tərəfindən mal-material və avadanlıqların real dəyəri ilə satın alınmasına, bündə vəsaitlərindən qənaət və səmərəli istifadəye ciddi nezəret olunub, nəticədə 2 milyon 141 min manatdan çox vəsaitin əsəsiz xərclənməsinin qarşısı alınub.

Sessiyada "Naxçıvan Muxtar Respublikasının 2018-ci il dövlət bütçəsinin icrası haqqında" Naxçıvan Muxtar Respublikasının Qanunu qəbul edilib.

Ali Meclisin Sədri 2019-cu ilin birinci yarısında Naxçıvan Muxtar Respublikasının sosial-iqtisadi inkişafında əməyi, sabitliyin və təhlükəsizliyin qorunmasına xidməti olanlara təşəkkürünə bildirib, qarşısındaki dövrə inkişafın təmin olunmasına sessiya iştirakçılara, muxtar respublikanın hər bir sakininə uğurlar arzulayıb.

Bununla da beşinci çağırış Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin onuncu sessiyası öz işini başa çatdırıb.

Fövqəladə Hallar Nazirliyinin təhlükəsizliyinin təmin edilməsi, dəm qazından boğulma hallarının qarşısının alınması və taxiş sahələrinin biçindən sonra yandırılmasının istiqamətində maarifləndirmə tədbirlərinin səmərəliyini artırmalıdır.

Naxçıvan Muxtar Respublikası Prokurorluğu Daşınmaz Əmlak və Torpaq Məsələləri üzrə Dövlət Komitəsi və yerli icra hakimiyyəti orqanları ilə birlikdə torpaqların qanunsuz zəbt olunmasının və təyinatından kənar istifadəsinin qarşısının alınması üçün zəruri tədbirlər görməlidirlər.

Ədliyyə Nazirliyi məhkəmə qərarlarının vaxtında icra olunmasını diqqətdə saxlamalı, Məhkəmə Eks-pertizasi, Mərkəzin fealiyyətini gücləndirmə, xüsusi qaydada fəaliyyət göstərən notariusların qanunvericiliyə əməl etməsinə nəzarət edilməlidir.

Dövlət Gömrük Komitəsi daxili bazın qorunması istiqamətində tədbirlərini davam etdirməli, xarici ticarət iştirakçıları olan sahibkarlıq subyektləri ilə əlaqələri gücləndirməlidir.

Dövlət Qulluğu Məsələləri üzrə Komissiya dövlət qulluğuna və digər orqanlara qəbul imtahanlarının dövriliyini təmin etməli, kadrlar hazırlığı üzrə kursların təşkilini və test bankının yenilənməsini diqqətdə saxlamalıdır.

Səfərbərlik və Hərbi Xidmətə Çağırış üzrə Dövlət Xidməti çağırışının qanunvericiliyə uyğun təşkil etməli, hərbi vəzifələrin qeydiyyatçı məsələlərinə diqqətlə yanaşmalıdır.

Muxtar respublikanın kütləvi informasiya vəsítələri informasiya-məlumatlandırma işini günün tələbləri səviyyəsində qurmalı, Naxçıvan Muxtar Respublikasının müasir inkişafı, milli dəyərlərimiz və turizm potensialı haqqında materiallar hazırlanmalı, sosial şəbəkələrin imkanlarından səmərəli istifadə olunmalı və geniş təbliğat işləri aparılmalıdır. Mətbuat ictimai fikri istiqamətləndirməli, muxtar respublikanın sosial-iqtisadi inkişafı ilə bağlı analitik və təhlili materiallar işlənilməlidir.

Hörməti sessiya iştirakçıları!

2019-cu ilin birinci yarısının nəticələri onu deməyə əsas verir ki, ulu öndər Heydər Əliyevin siyasi xəttinə sədəqət Naxçıvan Muxtar Respublikasında inkişaf dinamikasını qoruyub saxlamışdır. Bu inkişafın davam etdirilməsində və qarşıya qoyulan vəzifələrin icrasında Sizə və muxtar respublikə əhalisinə uğurlar arzulayır, çıxışımı Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyevin fikirləri ilə təmamilayram: "Biz bütün istiqamətlərdə uğurla inkişaf edirik. Bizim inkişafımızın təməlində ulu öndər Heydər Əliyevin siyaseti dayanır. Biz bu siyasetə sadıq, tutduğumuz yoldan dönməyəcək və daim irəli gedəcəyik".

Sağ olun!

* * *

Yeni dostlar, yeni körpüler...

Ötən il Cənubi Qafqaz bölgəsinə səfərinin Azərbaycanla yekunlaşdırılan Almaniya Kansleri Angela Merkel "Azərbaycanın ənənələri olan ölkədir" fikrini sadəcə bir fikir olaraq qeyd etmişdir. Səfərinin Azərbaycan Xalq Cumhuriyyətinin 100 illiyinin təntənəli şəkildə qeyd olunduğu bir vaxtə təsdiyə etdiyini öne çəkən Almaniya Kanseri Azərbaycanın zəngin tarixə, milli mənəvi dəyərlərə malik olduğunu, dünya sivilizasiyasına davamlı töhfələr verdiyini xüsuslu vurgulayaraq təqdir etmişdir. Azərbaycanla Avropa İttifaqı arasında imzalanan "Tərəfdarlıq prioritətləri" sənədində də bu məqamlar öz əksini tapıb. Ən əsası Azərbaycanın tolerant ölkə olduğunu, multikultural dəyərlərin inkişafı istiqamətində atdığı biri-birindən əhəmiyyətli addımlar təqdir olunur.

UNESCO-nun Ümumdünya İrs Komitəsinin 43-cü sessiyasının ölkəmizde keçirilməsi ilə bağlı qərarın qəbul olunmasında da bu uğurlarımızın rolü inkaredilmezdir. Müxtəlif mədəniyyətlərin, dinlərin qovşaqında yerleşen Azərbaycanda bütün xalqların nümayəndələri sülh, emin-amamlıq şəraitində yaşayırlar. Cari ilin martında ölkəmizin ev sahibliyi etdiyi VII Qlobal Bakı Forumunda da dövlətimizin başçısı İlham Əliyev bu mühüm möqama xüsusi diqqət yönəltmişdir: "Biz fəxr edirik ki, müstəqilliyimiz bərpa olunanın sonra bu meyil gücləndi. Biz bu ideyaları qlobal arenada teblig etməyə çalışırıq. Ona görə də biz coxsayılı tədbirlər, beynəlxalq konfranslar, mədəniyyətlərarası dialog forumu, dünya dini liderlərinin forumu, BMT Sivilizasiyalar Alyansının forumu, Bakı Humanitar Forumu və bir çox başqa beynəlxalq tədbirlər təşkil edərək, xüsusilə fərqli fikirlər gördüyüümüz zaman əsas diqqəti multikulturalizmle bağlı məsələlərə yönəldirik. Düşünürəm ki, Azərbaycanın nümunəsi açıq şəkildə nümayiş etdirici, multikulturalizm dünyani inkişaf etdirməyin, gərginlikləri azaltmağın, əməkdaşlığı və qarşılıqlı anlaşmayı gücləndirməyin yegane yoludur." Bu Forum bu baxımdan da diqqət çəkdi ki, dünyadan yeni xarici siyaseti Azərbaycanda müzakirə olundu. 55 ölkədən 500-dən artıq nümayəndənin qatıldığı bu tədbirdə ölkəmizin xarici siyaset uğurları təqdir olundu.

Qeyd etdiyimiz kimi, Azərbaycanın ev sahibliyi etdiyi tədbirlərin hər biri ölkəmizin malik olduğu imkanların təqdimatında əhəmiyyətli rola malikdir. Ölkəmizin 2012-ci ildə "Eurovision" mahnı yarışmasına, 2015-ci ildə ilk Avropa Oyunlarına, 2017-ci ildə IV İslam Həmrəyiyyi Oyunlarına ev sahibliyi de dünyaya Azərbaycandan ünvanlanan dostluq, əməkdaşlıq, birlik, həmrəylik, ən əsası sülh mesajı idi. Azərbaycanın Birinci vitse-prezidenti Mehriban xanım Əliyevanın yüksək təşkilatçılığı ilə keçirilən bu tədbirlər, eyni zamanda, Azərbaycanın milli mənəvi dəyərlərinin, tarixinin təqdimatına böyük töhfə oldular. Mehriban xanım Əliyevanın ilk Avropa Oyunlarının açılış mərasimində söylədiyi bu fikirləri xatırlatmaq istərdik: "Avropa Oyunlarının məşəli müqəddəs Atəşgah məbədində alovlandırıldı və yol boyunca hər bir azerbaycanının qəlbini iftخار hissisi ilə döyündürək ölkəmizi dolaşdı.

Məşəl bayram, ruhlandırma və birləşmə mesajını daşıdı. Məhz alovlanan ruh hamımızı bir araya getirir."

Azərbaycan xalqı daim milli köküne, tarixinə, mədəniyyətinə bağlılığını nümayiş etdirmiş, onların təbliği istiqamətində davamlı addımları ilə beynəlxalq aləmdə qazandığı nüfuzu daha da möhkəmləndirmişdir. Bu fakt inkaredilməzdır ki, uzun illər başqa ölkələrin tərkibində yaşamağımıza baxmayaraq, milli xüsusiyyətlərimizi, mənliyimizi qorumuşuq. Dövlətimizin başçısı İlham Əliyev bildirir ki, milli dəyərlərimiz ümuməbəşəri dəyərlər əsasında qurulub: "Hesab edi-

rəm ki, qloballaşan dünyada xüsusi gənc nəsil üçün milli mənəvi dəyərlər xüsusi rol oynayır və oynamalıdır. Hər halda biz Azərbaycanda buna böyük əhəmiyyət veririk və onu da qeyd etməliyəm ki, başqa mədəniyyətə, dinə, tarixə olan hörmət öz mədəniyyətinə, tarixinə, öz dininə olan hörmətdən başlamalıdır. Eyni zamanda, Vətənə bağlı olmayan, vətənpərvərlik hissələrindən kənar olan insanlar başqa mədəniyyətlərin nümayəndələrini de lazımi seviyyədə qəbul edə bilməzler. Onlar, eyni zamanda, bəzi hallarda başqa mədəniyyətlərə qarşı olan, hörmətsizliyi də, əslində öz mədəniyyətinə olan hörmətsizlik əsasında qururlar. Ona görə də qloballaşan dünyada bu məsələlərə xüsusi diqqət göstəriləlməlidir."

Prezident Administrasiyasının rəhbəri, akademik Ramiz Mehdiyevin Sərəncamı ilə tesdiqlənən Bakıda UNESCO-nun Ümumdünya İrs Komitəsinin 43-cü sessiyasının keçirilməsinə dair Tədbirlər Planı kompleks tədbirlərin hayata keçirilməsini təmin etməklə yanaşı, bütün dövrlər üçün aktuallığını qoruyan milli mənəvi dəyərlərimizə hörmət prinsipinin heyata keçirilən siyasetin əsasında dayandığını bir daha nümayiş etdirdi. İyunun 30-dan öz işinə başlayacaq tədbir 10 iyul tarixinədək davam edəcək. Ayrı-ayrı sessiyalar çərçivəsində bu və ya digər mövzular müzakirə olunacaq, ümumi fikir mübadiləsi əsasında vahid yanaşma nümayiş etdiriləcək.

UNESCO-nun Ümumdünya İrs Komitəsinin 43-cü sessiyasının Bakıda keçirilməsi Azərbaycan-UNESCO əlaqələrinin bugünkü inkişaf seviyyəsinə də işq salır. Bu əlaqələrin inkişafında Heydər Əliyev Fondu xidmetləri əvəzsizdir. Dövlətimizin başçısı İlham Əliyev mədəniyyət və incəsənət xadimlərinin bir qrupu ilə görüşündə bu mühüm məqamı qeyd etmişdir: "Muğam sənətinin hem ölkə daxilində, hem də xaricdə inkişafında Heydər Əliyev Fondu, Mehriban xanımın rolunu xüsusi qeyd etmək isteyirəm. Azərbaycan muğamının UNESCO-nun qeyri-maddi mədəni irs siyahısına salınması tarixi nailiyətdir. Biz, eyni zamanda, beynəlxalq muğam müsabiqələri, festivalları keçirmişik. Bu sənət bir neçə ölkədə yaşayır, ancaq Azərbaycan muğamının UNESCO tərəfindən bəşəriyyətin qeyri-maddi mədəni irsi kimi qəbul edilməsi əlbəttə ki, böyük nailiyətdir. Onu da bildirməliyim ki, UNESCO-nun müxtəlif siyahılara Azərbaycan xalqının 13 qeyri-maddi mədəni irs nümunəsi salınıbdır." Cənab İlham Əliyev bu vacib məsələni de qeyd etmişir ki, ümumiyyətə, mədəniyyətimizin geleceğin inkişafı, cəmiyyətdə mövcud olan ovqat, gənc nəslin tərbiyə olunması, bütün bu məsələlər bir-biri ilə bağlıdır: "Ölkə iqtisadi cəhətdən inkişaf edə bilər, siyasi cəhətdən də beynəlxalq mövqələri güclü ola bilərlər, ancaq əger biz xalqımızın əsas, təmel prinsipləri diqqətdən kənardən qoysaq, onda ölkəmizin uğurlu inkişafı dayanıqlı ola bilməz."

Bir sözə, müxtəlif mədəniyyətlərin, dinlərin qovuşوغunda yerləşən Azərbaycan bütün sahələri əhatə edən tədbirlərə ev sahibliyi ilə bir daha təsdiqləyir ki, hər istiqamətdə təcrübəsi nümunədir. Bu nümunəviyyət əsas veren düzgün qurulan siyaset, gələcəyə hesablanmış inkişaf konsepsiymizdir. Azərbaycan ənənələri olan ölkə kimi dünya birliyinin feal üzvüne çevrilib, bütün dövlətlərlə bərabərhüquqlu, qarşılıqlı hörmət və maraqlar əsasında əlaqələrini genişləndirmək səzünün izması qədər önəmi olduğunu bir daha beynəlxalq aləmə təqdim edir. Dövlətimizin başçısı İlham Əliyevin VII Qlobal Bakı Forumunda söylədiyi kimi, əlaqələrimizi gücləndirməye, yeni dostlar qazanmağa, yeni körpüler tikməyə müvəffəq olmuşuq. UNESCO-nun Ümumdünya İrs Komitəsinin 43-cü sessiyası ölkəmizin bu təqdimatına yeni əlavələr etməklə dövlətlər, xalqlar arasında körpü rolunu daha da möhkəmləndirəcək.

Yeganə Əliyeva,
"iki sahil"

KİVDF-nin Müşahidə Şurası 25 icimai-siyasi qəzetə maliyyə yardımını ayırib

İyunun 28-də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Kütüvə İnformasiya Vəsitələrinin inkişafına Dövlət Dəstəyi Fondu Müşahidə Şurasının növbəti icası keçirilib.

Bu barədə AZERTAC-a KİVDF-dən məlumat verilib.

Şuranın sedri Həsən Həsənov icası giriş sözü ilə açaraq bildirib ki, gündəliklə Fondun 2019-cu ilin II yarısı üzrə KİV layihələrinin maliyyələşdirilməsi ilə bağlı elan etdiyi müsabiqəyə təqdim edilmiş sənədlərin müzakirəsi məsəlesi dayanır.

Məsələ ilə bağlı məlumat veren icraçı direktör Vüqar Səfərli bildirib ki, 2019-cu ilin ikinci yarısı üzrə KİV layihələrinin müsabiqəyə təqdim edilmiş sənədlərin müzakirəsi dayanır. Məsələ ilə bağlı məlumat veren icraçı direktör Vüqar Səfərli bildirib ki, 2019-cu ilin ikinci yarısı üzrə KİV layihələrinin müsabiqəyə təqdim edilmiş sənədlərin müzakirəsi dayanır.

V. Səfərli, həmçinin bildirib ki, müsabiqəyə sənəd təqdim edən 25 icimai-siyasi qəzet indiyə qədər də maliyyə yardımını müsabiqələrində iştirak edib və Fond tərəfindən maliyyələşdirilib. Müsabiqədə yeni iştirak edən "Nedelya" qəzeti sənədlərinde çatışmazlıqlar olduğundan, qəzete maliyyə yardımının ayırmalı məqsədə uyğun hesab edilmir.

İcraçı direktör, həmçinin deyib ki, 2019-cu ilin II rübündə olğunu kimi, icimai-siyasi qəzetlərin 3 kateqoriyaya (gündəlik, günlüğü və həftəlik) bölünməsi və maliyyələşdirilməsi teklif olunur.

Sonra Müşahidə Şurasının üzvləri yayım və tirajla bağlı təqdim edilmiş sənədlər əsasında geniş müzakirələr aparıblar. Müzakirələr nəticəsində icimai-siyasi qəzetlərin teklif olunan 3 kateqoriya üzrə maliyyələşdirilməsi məqsədə uyğun hesab edilib.

Müşahidə Şurasının üzvləri bu yanaşmanı qəzetlərin mənafeyinə tamamilə cavab verən optimal yanaşma kimi dəyərləndiriblər. Şuranın sedri Həsən Həsənov, sədr müavini İlqar Hüseynov, üzvlərən - Bəhrəz Quliyev, Əvəz Rüstəmov və Ayaz Mirzəyev Fondu maliyyə yardımının icimai-siyasi qəzetlərin maddi-texniki bazasının möhkəmləndirilməsi, jurnalistlərin sosial vəziyyətinin yaxşılaşdırılması baxımdan əhəmiyyətini qeyd ediblər.

Müzakirələrin sonunda sənədləri tələb olunan şərtlərə cavab verən 25 icimai-siyasi (gündəlik, günlüğü və həftəlik) qəzeti maliyyələşdirilməsi ilə bağlı qərar qəbul edilib (Siyahi aşağıda ki cədvəldə təqdim olunur).

2019-cu ilin II yarısı üzrə maliyyə yardımını ayrılmış icimai-siyasi qəzetlərin siyahısı

I kateqoriya - Gündəlik (həftədə 5 dəfədən az olmayaraq çap olunan) icimai-siyasi qəzetlər

- "Bakı-Xəbər" qəzeti - 20000 manat
- "Kaspı" qəzeti - 20000 manat
- "Yeni Məsəvət" qəzeti - 20000 manat
- "Səs" qəzeti - 20000 manat
- "Yeni Azərbaycan" qəzeti - 20000 manat
- "Mövqə" qəzeti - 20000 manat
- "Kaspı" qəzeti - 20000 manat

II kateqoriya - Günlüğü (həftədə 3 dəfədən az olmayaraq çap olunan) icimai-siyasi qəzetlər

- "Həftə içi" qəzeti - 10000 manat
- "Novoye Vremya" qəzeti - 10000 manat
- "Azernews" qəzeti - 10000 manat
- "525-ci qəzet" - 10000 manat
- "Xalq Cəbhəsi" qəzeti - 10000 manat
- "Paralel" qəzeti - 10000 manat
- "Hürriyyət" - 10000 manat
- "Olaylar" qəzeti - 10000 manat
- "Palitra" qəzeti - 10000 manat
- "Ədalət" qəzeti - 10000 manat
- "Üç nöqtə" qəzeti - 10000 manat
- "Azad Azərbaycan" qəzeti - 10000 manat
- "Şərq" qəzeti - 10000 manat

III kateqoriya - Həftəlik icimai-siyasi qəzetlər

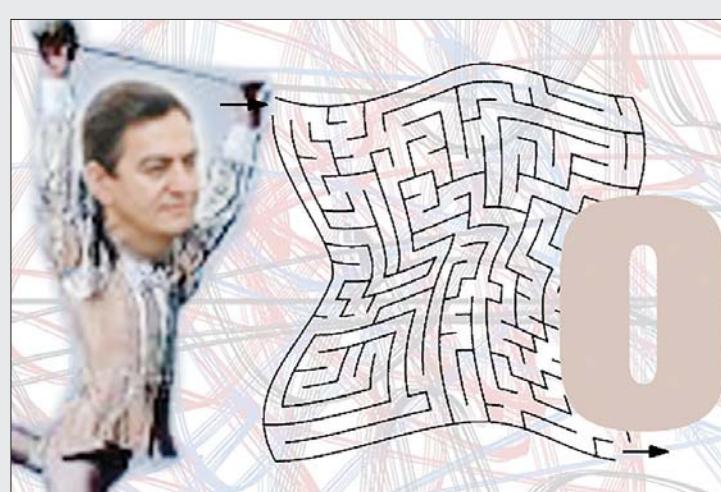
- "Oxu məni" qəzeti - 5000 manat
- "Unikal" qəzeti - 5000 manat
- "Herbi And" qəzeti - 5000 manat
- "Türküstan" qəzeti - 5000 manat
- "The Business Times" qəzeti - 5000 manat

“Marafonçu” şoumen Əli Kərimlinin təxribatı baş tutmadı

Ötən gün AXCP-nin sədri Əli Kərimlinin saxlanması əslində gözlənilən idi. Düzdür, AXCP sədrinə hüquq-mühafizə orqanları tərəfindən xəbərdarlıq edilib və o, sərbəst buraxılıb. Əvvələ onu deyək ki, bir siyasi partyanın sədrindən çox sosial şəbəkələrdə bloqger fəaliyyəti göstərən Ə.Kərimlinin son vaxtlar “qonağı” olduğu bəzi internet tv-lərdə öz ampluasına sadıq qalaraq dövlətə, dövlətçiliyə qarşı şər-böhtən dolu çıxışları, respublikamızda sünə gərginlik yaratmaq çağırışları cəmiyyəti tərəfindən ikrəhə qarşılıdır. Marginallaşmış dəstənin liderciyi olan Ə.Kərimli ictimaiyyət tərəfindən ikrəhə, istehza ile qarşılımasını ört-basdır etmək üçün sosial şəbəkələrdən, necə deyərlər, sahəyə, daha doğrusu məhribən düşmən olan müsavatçıların qərargahına yenib. Müsavat Partiyasının qərargahında isə giya “siyasi motivlər” hebs olunan şəxslər üçün dəstək marafonu keçirilib. Təbii ki, bu qeyri-qanuni polisin müdaxiləsi ilə dayandırılıb. Bundan əvvəl isə Əli Kərimli ictimai asayışı kobud şəkildə pozan, qanunların tələblərinə riayət etməyən, polise müqavimət göstərən və digər bu kimi qanunaziddə əməllər törədən şəxslərə

kəsilmiş cərimələrin ödənilməsinə guya yardım göstərmək məqsədilə “xeyriyyə marafon” adı altında müxtəlif çağırışlar irəli sürmüvəfət və kampaniya təşkil etməyə çalışmış, Müsavat Partiyasının qarşısında qanunsuz yürüs keçirilməsi barədə sosial şəbəkələrdə çağırışlar etmişdi. Dünən isə AXCP sədri ilə yanışı, onun cəngüdəni və marafon adı altında qanunsuz hərəkətlər eden bir neçə şəxs də saxlanılmışdı.

Anti-Azərbaycan şəbəkənin maşasına çevrilən antimilli ünsürlərin “lideri” olan Ə.Kərimli və onun ətrafindəki tör-töküntülərin bu hərəkətləri, marafonşuları cəmiyyətimiz tərəfindən nifratlı qarşılır. Məsələn, Baş nazirin müavini, Yeni Azərbaycan Partiyasının Sədr müavini - icra katibi Əli Əhmədov bildirib ki, Əli Kərimlinin çağırışlar səsləndirməsi qanunaziddə hərəkətdir: “Müxalifətçi partyanın sədri Əli Kərimli törətdiyi qanunsuzluqlara görə haqqında müxtəlif cərimələr təyin olunmuş şəxslərə maddi dəstək göstərmək adı altında xeyriyyə marafonu keçirmək istəyir. Törətdiyi qanunaziddə əməllərə görə haqqında cərimələnmək kimi məhkəmə hökmü olanlara bu formada dəstək göstərmək məqsədilə çağırışlar

səsləndirmək, marafon keçirmək qanunaziddə hərəkətdir. Məqsəd insanlarda qanunun alıñlı principinə, dövlət orqanlarına etimadsızlıq yaratmaqla asayıpozmaq, qarışılıq yaratmağa cəhd göstərməkdir. Buna yol verile bilməz və yol verilməməlidir”.

Ə.Əhmədov, həmçinin bildirib ki, mühərribə vəziyyətində, bir milyon məcburi köçküñü olan ölkəde xeyriyyə aksiyası keçirmək üçün kifayət qədər səbəblər mövcuddur: “Yeni Azərbaycan Partiyası dəfələrlə bele aksiyalar keçirib. Azərbaycanda Silahlı Qüvvələrə Yardım Fondu

var. Ən şərəflə, əhəmiyyətli və xeyriyyə marafonu adı altında sabitliy pozmak istəyenlərə tutarlı cavab vermək üçün Yeni Azərbaycan Partiyasının üzvlərini Azərbaycan Silahlı Qüvvələrə Yardım Fondu dəstək üçün aksiyaya qoşulmağa dəvet edirəm. Özüm isə işlədiyim idarənin mühasibatına aylıq əməkhaqqımin 50 faizinin həmin fondu köçürülməsi barədə müraciət edirəm. Gəlin Ordumuza dəstək olaq”.

Yeri gəlmışkən, dünən Baş Prokurorluq və Daxili İşlər Nazirliyi (DİN) AXCP sədri Əli Kərimlinin saxlanması ilə bağlı məlumat yayımları. Birge məlumatda bildirilib ki, iyunun 28-də AXCP sədri Əli Kərimli Bineqədi rayonu ərazisində yerləşən Müsavat Partiyasının qərargahının qarşısından qanunsuz yürüs keçirilməsi barədə sosial şəbəkələrdə yayıldığı çəgirişə eləqədar Bineqədi Rayon Polis İdarəsinə dəvet edilib:

“Bakı Şəhər İcra Hakimiyyəti ilə razılışdırılmış ərazilərdə mitinq və qanunla müəyyən edilmiş qaydada təşkil edilməyən toplantıların keçirilməsinə cəhdin “Sərbəst toplaşmaq azadlığı haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanunu-nun tələblərinə zidd olduğu onun nəzərinə qatdırılıb. İctimai asayışın pozulmasına yönələn bele qanunsuz hərəkətlərin qarşısı bundan sonra da qanunvericiliklə müəyyən edilmiş qaydada alınmaqla, təşkilatçıların mesuliyyətə celb olunacaqları barədə “Prokurorluq haqqında” qanunun tələblərinə uyğun olaraq ona rəsmi xəbərdarlıq edilib və sərbəst buraxılıb”.

Deyesən, anti-Azərbaycan dairələrin maşası və ərköyünlərə əlaltışı olan qrant, kreslo, hakimiyyət naminə bütün ali dəyərləri ayaqlar altına atan AXCP sədri Ə.Kərimli bele marafonlara gündəmdə qalmağa çalışsa da, heç nəyə nail ola bilmədi. Yenə rəzil, rüsvay olaraq, gülüş hədəfinə çevrilərək sahəni tərk etdi...

Zahid Rza,
“iki sahil”

Aydın Quliyev: Əli Kərimlinin hərəkətləri ittiham olunmalıdır

Quliyev deyib.

Baş redaktorun sözlərinə görə, AXCP sədri Əli Kərimlinin və ətrafinin öz siyasi məqsədlərini heyati keçirmək üçün xeyriyyəçilik adından istifadə etmələri qətiyyən yolverilməzdird: “Bu halda siyasetin də dəyərləri məhv olub gedir və aşılanır. Beleçə xeyriyyəçilik deyilən bir əməlin çox dəyərləri prinsipləri aşılınan ortadan çıxır. Ona görə də siyasi mənafələrlə, siyasi məqsədlərlə xeyriyyəçilik dəyərlərini bir-biri ilə əlaqələndirmək və xeyriyyəçilik adı altında siyasi məqsədlərə həyata keçirmək cəhd iyerlerilməzdirdir və bütün hallarda nifrətə layiqdir. Konkret halda isə AXCP sədri Əli Kərimlinin saxlanması məhz “xeyriyyə marafon” adı altında siyasi məqsədlərinin həyata keçirilməsi ilə bağlı olduğuna görə qətiyyən yolverilməzdirdir. Düşünürəm ki, bu halda hüquq mühafizə orqanları lazımlı addımları atdıqlarına görə, müəyyən əsaslarla malikdirlər. Bu gün Azərbaycanda möhkəm bir sabitlik var. Bu sabitliğin hazırlığı şəraitdə pozulması bütün Azərbaycan xalqının və dövlətinin mənafələrinin ziddinədir. Aydın məsələdir ki, sabitliyi pozmağa cəhd göstərənlərin Azərbaycan cəmiyyəti və dövlətçiliyi ilə bağlı hər hansı məqsədləri ola bilmez. Ona görə də “xeyriyyə marafon” adı altında əslində sabitliyin pozulmasına yönəlmış hərəkətlər təqdirəlayıq deyil. Bu hərəkətlər ittiham olunmalıdır”.

Kamran Bayramov: Ölkəmiz yeni hədəflərə doğru irəliləyir

“Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin “Minimum aylıq əməkhaqqının artırılması haqqında” 18 iyun 2019-cu il tarixli Sərəncamı dövlətimizin başçısının ölkə əhalisinin rifah halının yaxşılaşdırılması istiqamətində həyata keçiridi ugurlu sosial siyasetin davamıdır. Sərəncam bir daha göstərdi ki, dövlətimizin başçısının siyasetinin mərkəzində Azərbaycan vətəndaşı və onun rifahi dayanır”. Bu fikirleri Milli Məclisin deputati Kamran Bayramov deyib.

K.Bayramov bildirib ki, Sərəncama əsasən, Azərbaycanda minimum əmək-

haqqının məbləği 2019-cu il sentyabrın 1-dən 40 fai-zədək artırırlaraq 180 manatdan 250 manata çatdırılacaq. Bu da ölkəmizdə minimum əməkhaqqının məbləğinin yaşayış minimumunu 40 fai-zədək üstələməsi demekdir. Sevindirici haldır ki, bu qərəb bir çox insanların şəhərə ediləcək. Bele ki, minimum əməkhaqqının artımı birbaşa olaraq 950 mindək vətəndaşı, o cümlədən dövlət sektorunda işləyən 600 min insanı, özəl sektorda çalışan 350 min insanı əhatə edəcəkdir.

K.Bayramov qeyd edib ki, bu Sərəncam ölkə vətəndaşlarının sosial rifahı-

demək olar ki, iki dəfəye yaxın artırılması əhalinin rifahına ciddi dəstək kimi qəbul olunmalıdır.

Milli Məclisin deputati vurğulayıb ki, bu bir dəha onu göstərir ki, Azərbaycandakı əmin-amanlığın, vətəndaş həmrəyliyinin, səfərərə olmuş cəmiyyətin kökündə dayanan əsas səbəb xalq-həkimiyət birliyidir, Azərbaycan Prezidentinin məhz xalqın mənafeyindən irəli gələn siyaset həyata keçirməsidir: “Bunlar Azərbaycanı gücləndirir. Ölkəmiz yeni hədəflərə doğru irəliləyir. Prezident İlham Əliyevin Azərbaycan vətəndaşlarının sosial rifahının dəha da möhkəmləndirilməsi istiqamətində atdıqlı bu addımlar cəmiyyətimizdə böyük ruh yüksəkləyi ilə qarşılıb”.

İlham Məmmədov: Ölkəmizin iqtisadiyyatının dinamik inkişafı uğurla davam edir

“Ölkəmizin iqtisadiyyatının dinamik inkişafı uğurla davam edir”. Bu fikri Milli Məclisin deputati İlham Məmmədov deyib.

İ.Məmmədov bildirib ki, bu gün Azərbaycanda təbii-iqtisadi imkanlardan istifadə etməklə çox güclü və dayanıqlı bir iqtisadiyyat formalılaşdır. Onun sözlərinə görə, ölkənin makroiqtisadi göstəriciləri her artımla müşahidə olunur.

“Mehz Prezident İlham Əliyevin yürütdüyü siyasi kurs yeni inkişaf mərhələsinə qədəm qoyan Azərbaycan dövlətinin inkişaf modelinin uğurlu tətbiqi və hədəflərənən məqsədlərə çatılması, sosial-siyasi islahatların ardıcıl qaydada həyata keçirilməsi, qanunvericiliyi bazasının zənginləşdirilməsi, vətəndaş cəmiyyətinin formalasdırılması, həmçinin hüquqi dövlət quruculuğu yolunda atılan addımlar Azərbaycanın hər sahədə dinamik inkişafını təmin edən faktorlardır” deyə, deputat qeyd edib.

2019: sosial islahatlar ili, iqtisadi artımın yüksək templərlə davam etdiyi dövr

Prezident İlham Əliyevin 2019-cu ili "sosial inkişaf ili" kimi səciyyələndirməsi ölkə vətəndaşlarında öz həyatlarına, gələcəklərinə böyük bir inam yaradan ciddi amil idi. Ən başlıcası isə cənab Prezidentin imzaladığı sosial vədlərin sürətlə və ardıcılıqla reallaşması insanlarda öz rəhbərinə olan etimadı daha da artırılmışdı. Xatırladaq ki, 2019-cu ilin ilk yarısında Prezident İlham Əliyevin verdiyi Sərəncam və fərمانların 75-80 faizi məhz sosialyönümlü olmuşdur. Burada ən diqqət çəkən məqam, hətta deyərdim ki, xarici ölkə iqtisadçılarının da heyranlığına səbəb olan məsələ 6 ay ərzində minimum əmək haqqının iki dəfə artırılmasıdır.

Təqdirəlayiq haldır ki, Prezident İlham Əliyevin 2019-cu ilin iyunun 18-də minimum əməkhaqqının 250 manat məbləğində müyyən edilmiş haqqında verdiyi Sərəncam nəticəsində 950 min insanın maaşı artacaq. Bu Sərəncam 350 min nəfər özəl sektorda, həmcinin 600 min dövlət sektorunda çalışan ölkə vətəndaşlarına şamil edilecekdir. Dövlət sektorunda çalışan və Vahid Tarif Cədvəli əsasında əməkhaqqı alanların da orta əməkhaqqı təxminən 270 manatdan 350 manata qədər artacaq. Bütövlükde minimum əməkhaqqının artırılması üçün dövlət büdcəsində 780 milyon manat əlavə vəsait xərclənəcək.

Bu gün Azərbaycanda minimum əməkhaqqı yaşayış minimumundan 40 faiz yuxarıdır. Bu da o deməkdir ki, minimum əməkhaqqının artırılması ilə insanlar yoxsulluq həddindən uzaqlaşacaqlar. Bu, əhalinin arasında sosial bərabərsizliyin qarşısını alır və sosial ədaləti daha da gücləndirir. Minimum əməkhaqqı artanda azgəlirlili insanların maaşları da yüksəlir.

Bundan başqa, dövlət qulluqçularının, müəllimlərin, hüquq müdafiə orqanlarının əməkdaşlarının əməkhaqqının 40 faiz artırılması Azərbaycan vətəndaşlarının sosial rifahının yaxşılaşmasına böyük töhfədir. Digər mühüm məsələ odur ki, bu Sərəncam dövlət sektorunu ilə yanaşı, özəl sektorda da xeyli sayıda insanın əməkhaqqının artmasına səbəb

olacaq.

Prezident İlham Əliyev tərəfindən imzalanan bu inqilabi sərəncamlar bir daha sübut edir ki, ölkədə aparılan siyaset sosialyönümlüdür, bu addımlar vətəndaşların rifahının yüksəldilməsinə, sosial müdafiəsinin gücləndirilməsinə yönəlib. Ümumiyyətə, bu il imzalanan sosial paketlər 3 milyon insanı əhatə edir və onların maliyyə tutumu isə 3 milyard manatdan edildi.

Süretilə şəkildə, bir-birinin ardına həyata keçirilən islahatlar və ölkənin imkanlarının genişlənməsi ilə sosial layihələrin sistemli tətbiqi Prezident İlham Əliyevin strateji sosial strateji planlarından xəber verir. Yeni ölkənin iqtisadi qüdrətinə hesablanan strateji siyaset sosial paketlərin icrası ilə müşayiət olunur. Vətəndaşlarımızın sosial müdafiəsinin gücləndirilməsi üçün cari ilin birinci yarısında iki böyük sosial paketin tətbiqi isə iqtisadi islahatların ən qısa müddətdə necə böyük bəhər vermesinin əyni səbütudur".

Yüzlərlə hərbçinin, qəçqin və məcburi kökünnən mənzillə təminatı, 12,5 min şəhidin vərəssəsinə 11 min manat birdəfəlik ödəniş, üstəlik manatın məzənnəsinin dəyişməsi ilə yaranan fərqi bütövlükde dövlətin üzərinə götürməsi və problemlə kreditlərə birdefəlik nöqtə qoyulması bir neçə ay içərisində həyata keçirilən layihələrin sadəcə görünən tərafidir.

Iqtisadçılar problemlə kreditlərin həlli məsələsin-

də fərqi 3 hissəyə bölünməsini - yeni bir hissəni krediti götürən, digər hissəni bankın, 3-cü hissəni ise dövlətin öz üzərinə götürməsini təklif edirdilər və bunu dünyada ən uğurlu model kimi təqdim edirdilər.

Ancaq Prezident İlham Əliyev dünyada analoqu olmayan və sözün həqiqi mənasında nümunə göstərilecek bir Sərəncama imza atdı: dolların bahalaşması ilə kreditlərdə yaranan bütün fərqi tam şəkildə dövlət qarşılıdı, üstəlik həmin zaman ödənişi həyata keçirmek imkanında olan insanların artıq ödənişləri geri qaytarıldı və faizlər tamamilə sıfırlandıqdan sonra kredit öhdəliyini yerine yetirmək üçün insanlara 5 il müddətində, birinci il 0 faiz, diger illerde isə cəmi bir faiz olmaqla vəsait ayrıldı. Bu, Azərbaycanın, şəxşən Prezident İlham Əliyevin öz vətəndaşına verdiyi dəyərin bariz nümunəsidir".

Xüsusi qeyd etmək lazımdır ki, iyunun 18-də imzalanan sərəncamlar artıq əməkhaqqının 10-15 faizlik deyil, 40-50 faizlik artımıni nəzərdə tutur. Bu, elə də sadə rəqəm deyil, əksinə ölkə vətəndaşlarının maddi durumlarının bir xeyli yaxşılaşması deməkdir. Ən önemlisi isə odur ki, bu sərəncamlardan hər bir Azərbaycan ailəsi öz payını artıqlaması ilə ala biləcək. Bu bir faktdır ki, məhz Prezidentin 18 iyun Sərəncamı ilə Azərbaycan Əhalinin rifah halının yüksəlik reytinginə görə MDB məkanında ikinci yerdədir.

Iqtisadçılar problemlə kreditlərin həlli məsələsin-

Bu gün sosial həyatda vətəndaşların dövlətinə və Prezidentinə güvənməsi çox qürurverici hissədir. Məhz bu mənada fərəh hissi ilə deye bilərik ki, Prezident İlham Əliyevin həyata keçirdiyi bütün siyaset vətəndaşın dövlətinə güvənməsi, ona arxalanmasına səbəb olub. Heç də təsadüfi deyil ki, bu böyük inam və geniş etimad hazırda cənab İlham Əliyevin bir siyasetçi, bir qətiyyətli dövlət başçısı kimi reytingini daim yüksəldir, xalqın öz liderinə inamını davamlı olaraq möhkəmlədir.

Əslində, Prezident İlham Əliyevin son 6 ayda böyük sosial islahatlar paketi çərçivəsində imzalandığı sərəncamlar, sosial sahədə qəbul olunmuş qərarlar miqyasına, əhatə dairesine görə inqilabi qərarlardır. Təbii ki, sosial siyasetin belə uğurla aparılması iqtisadi qüdrətimizin davamlı artmasından qaynaqlanır. Yəni Azərbaycan dövlətinin sosial siyasetinin fəlsəfəsi iqtisadi inkişafın nəticələrini əhalinin rifah halını yüksəltməyə yönəltməkdir. Bu prinsip hər gün daha geniş şəkildə davam etdirilir. Xüsusən otən illərdə dünyada hökm sürən maliyyə böhrəni bir çox ölkələrde sosial problemləri kəskinləşdiriyi halda, ölkəmizdə sosial layihələr və iqtisadi islahatların icrası zəifləmədi, hətta əvvəlki sürətlə davam etdirildi.

Hər bir dövlət başçısının en ali vəzifə kürsüsündə atacağı ilk müdriki və qətiyyətli addım onu həkimiyətə getiren xalqın rifah halını yüksəltməkdir. Prezident İlham Əliyev bu ali vəzifədə daim həmin önemli amili özünün sosial siyasetinin əsas prioriteti elan edib. Açıq və aydın şəkildə görünən və hiss edilən odur ki, cənab İlham Əliyev ən yüksək məqamda olduğu müddədə daim sadə xalq təbəqəsindən fiziki və mənəvi anlamda heç vaxt uzadlaşmayıb. Nəinki onların dərdini dinləyib, qayğıları ilə maraqlanıb, eyni zamanda, dərhal çıxış yolları axtararaq diqqət və qayğısı realliga çevirib.

Bir sözlə, ölkəmizin başçısının da vurğuladığı kimi, əger 2017-ci il iqtisadi sabitləşmə, 2018-ci il isə derin iqtisadi islahatlar ilə olubsa, 2019-cu il həm sosial islahatları ilə, həm də iqtisadi artımın yüksək templərlə təmin ediləcəyi dövr kimi tarixə düşəcək.

 Elçin Zaman,
"iki sahil"

Baş Prokurorluq və DİN:

İctimai asayisin pozulmasına yönelik qanunsuz hərəkətlərin qarşısı qanunvericiliyi uyğun qaydada alınacaq

İyunun 28-de AXCP sədri Əli Kerimli Binaqədi rayonu ərazisində yerləşən "Müsavat" Partiyasının qərargahının qarşısından qanunsuz yürüş keçirilməsi barədə sosial şəbəkelərdə yayıldığı çağrıqla əlaqədar Binaqədi Rayon Polis İdarəsinə davət edilib.

Baş Prokurorluğun ve Daxili İşlər Nazirliyinin AZƏRTAC-a daxil olan birge məlumatında bildirilir ki, Bakı Şəhər İcra Hakimiyyəti ilə razılışdırılmış ərazilərdə miting və qanunla müəyyən edilmiş qaydada təşkil edilməyən toplantıların keçirilməsinə cəhdin "Sərbəst toplasmaq azadlığı haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanunuñun təhləblərinə zidd olduğu onun nəzərinə çatdırılıb. İctimai asayisin pozulmasına yönelik belə qanunsuz hərəkətlərin qarşısının bundan sonra da qanunvericiliklə müəyyən edilmiş qaydada alınmaqla, təşkilatçıların məsuliyyətə cəlb olunacaqları barədə "Prokurorluq haqqında" qanunun təhləblərinə uyğun olaraq Ə.Kerimliyə rəsmi xəbərdarlıq edildikdən sonra o, sərbəst buraxılıb.

Ekologiya və Tabii Sərvətlər naziri və müavinləri vətəndaşlarla görüşüb

Mərkəzi icra hakimiyyəti orqanları rəhbərlərinin və onların müavinlerinin şəhər və rayonlarda vətəndaşların qəbulu cədvəline əsasən Ekologiya və Tabii Sərvətlər naziri Muxtar Babayev iyunun 28-de Quba şəhərində yerləşən Heydər Əliyev Mərkəzində Quba və Qusar rayonlarından olan vətəndaşları qəbul edib.

Ekologiya və Tabii Sərvətlər Nazirliyinin metbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildirilər ki, qəbuldan əvvəl Muxtar Babayev və Quba Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Ziyəddin Əliyev ulu önder Heydər Əliyevin abidəsini zi-yaret edərək öünüə gül dəstələri qoyub, dahi şəxsiyyətin ezziz xatirəsinə dərin ehtiramlarını bildiriblər.

Həmin gün Ekologiya və Tabii Sərvətlər nazirinin müavinləri Firdovsi Əliyev Xaçmaz, Rauf Hacıyev isə Sığəzən rayonlarından olan vətəndaşlarla görüşüb.

Qəbullar zamanı meşələrin qorunması, biomüxtəliflik, hidrometeoroloji, ətraf mühitin və ekoloji tarazlığın mühafizəsi, ətraf mühitin monitorinqi və digər məsələlərle bağlı vətəndaşların müraciət və təklifləri dinlənilib.

Qaldırılan məsələlərin bir qismi yerindəcə həllini tapıb, digərləri üzrə nazirliyin aidiyiyəti məsul işçilərinə müvafiq tapşırıqlar verilib.

Vətəndaşlar bölgə sakinlərinin yerindəcə qəbulu və müraciətlərinə baxılmasına üçün rahat və əlverişli şərait yaradılmışdan razılıqlarını bildirərək, göstərilən diqqət və qayğıya görə Prezident İlham Əliyevə minnətdarlıqlarını ifadə ediblər.

Sutka ərzində təmas xəttində nisbi sakitlik müşahidə olunub

Sutka ərzində Ermənistən və Azərbaycan qoşunlarının təmas xəttində nisbi sakitlik müşahidə olunub.

Müdafiə Nazirliyinin metbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildirilər ki, cəbhənin bəzi sahələrində atəşkəs rejimi ara-sıra açılan atəşlə pozulub.

Bizim yeganə istəyimiz torpaqlarımızın işğaldan azad olunmasıdır

**MİLLİ MƏCLİSİN DEPUTATI ELMAN MƏMMƏDOVUN
WWW.YAP.ORG.AZ SAYTINA MÜSAHİBƏSİ**

- Elman müəllim, Ermənistən-Azərbaycan Dağılıq Qarabağ münaqişəsinin diplomatik yolla həlli prosesinin hazırlı durumu haqqında nə deyə bilsiniz?

- Azərbaycan öz xarici siyasetini, iki-tərəfli və coxtərəfli əlaqələrini sərf beynəlxalq hüquq normaları, milli maraqları əsasında davam etdirir. Bunun nəticəsidir ki, Azərbaycanın beynəlxalq əlaqələri daha da genişlənib, ölkəmizin tərefdəşlərinin sayı artıb. Azərbaycan Dağılıq Qarabağ münaqişəsinin beynəlxalq hüquq normaları əsasında, yeni ölkəmizin ərazi bütövlüyü çərçivəsində həlli istiqamətdə qətiyyətli mövqeyini, prinsipial siyasetini davam etdirir.

Son zamanlar beynəlxalq ictimaiyyət tərəfindən Dağılıq Qarabağ münaqişəsinin həlli ilə bağlı bəyanatların səsləndirilməsi, bu istiqamətdə mühüm sənədlərin qəbul olunması Azərbaycanın haqlı mövqeyinin dəsteklənməsini ifadə edir. Ermənistən tərəfinin beynəlxalq hüquq normalarına zidd olan iddiaları isə heç bir nəticə vermir, dünya ictimaiyyəti bu cür iddiaları qəbul etmir. Bütün hallarda Azərbaycanın ərazi bütövlüyü və suverenliyi müzakirə mövzusu deyil. Azərbaycanın mövqeyi qəti və birmənalıdır. Bu gün hərtərəfli inkişafımızda əldə etdiyimiz uğurlarla yanaşı, informasiya mətbəvisində də aktivliyimiz müsbət mənada nəzərə çarpır. Bu, bizim informasiya məkanında əldə etdiyimiz uğurların və ölkə rehberinin düzgün, uğurlu siyasetinin nəticəsində mümkün olub.

- Bir neçə gün önce ATƏT-in Minsk qrupu həmsədrlərinin iştirakı ilə Vaşinqtonda Azərbaycan və Ermənistən xarici işlər nazirlərinin görüşü keçirildi. Sizə, görüşdən hansıa nəticə gözləmək olarmış?

- Azərbaycan və Ermənistən xarici işlər nazirlərinin Vaşinqton görüşündən ele də ciddi açıqlamalar olmadı. Həmişəki kimi bu görüşdə də ümumi detallara toxunuldu. Bildirildi ki, tərəflərin mövqeləri arasında ciddi fərq mövcudluğu var və bu qalmaqdə da davam edir. Orada ABŞ tərəfindən maraqlı və təcəccüblü açıqlama o idi ki, görüş çox məhsuldar keçdi. Yəni bunu nə bizim, nə də erməni tərəfinin XİN rehbəri demədi. Axi bu görüşün məhsuldur keçdiyini nə ilə izah etmək olar? Çünkü ortalıqda heç bir nəticə yoxdur. Sadəcə olaraq, görüşdə tərəflər öz mövqeyini ortaya qoydu.

Azərbaycan tərəfinin birmənali olaraq mövqeyi budur ki, ərazilərimiz işğaldan azad olunmalıdır, ərazi bütövlümüzə təmin olunmalıdır və məcburi köçkünlərimiz, qacqınlarımız öz doğma yurdularına qayıtmalıdır. Ermənilərin isə mövqeyi bundan ibarətdir ki, heç bir erazini işğaldan azad etmək fikrində deyillər. Belə

olan təqdirdə, burada hansı məhsuldarlıqdan söhbət gedə bilər? Əger bu görüşlər ele-bele davam edəcəksə hesab edirəm ki, bunun bize heç bir xeyri yoxdur. O xeyri yalnız düşmən görür. Çünkü düşmən ərazilərimizi işğal edib və orada oturub.

Hətta Vaşinqton görüşündə bir fikir də səsləndi ki, biz cəbhə bölgəsinin temas xəttində gərginliyin azadılmasını alqışlayırıq, onun tərəfdarıq və xalqları sülhə hazırlamaq istiqamətində iş aparıraq. Bu fikirlərin ikisi də ermənin xeyrinədir. Çünkü bu gün işğalçı bizim əraziyizdə oturub. Diger tərəfdən isə axı, mən necə sülhə hazır olmalyam ki, mən soyqırıma məruz qalmışam və əraziyim işğal altındadır. Təbii ki, ermənilər xalqların sülhə hazırlanmasına razıdır. Çünkü düşmən dövlət istədim qədər torpaq işğal edib. Biz isə o zaman sülhə hazırlanılıq ki, bizim ərazi bütövlümüzə təmin olunsun, biz doğma yurdumuza qayıdaq. Əger sülhə gedən yol müharibədən keçirse, biz ona hazır olmalıyıq.

- İyunun 26-da Azərbaycan Silahlı Qüvvələri Günü qeyd olundu. Ordumuzun döyüş hazırlığını necə dəvərləndirirsınız?

- Azərbaycanda ordu quruluğu istiqamətində ardıcıl və məqsədyönlü tədbirlər həyata keçirilir. İnkaredilməz reallıqdır ki, milli təhlükəsizlik strategiyasının ayrılmaz tərkib hissəsini təşkil edən hərbi təhlükəsizliyin möhkəmləndirilməsi milli ordunun maddi-texniki və mənəvi-psixoloji hazırlıq səviyyəsinin yüksəldilməsindən xeyli dərəcədə asılıdır. Son illər ərzində bu sahədə həyata keçirilən məqsədyönlü tədbirlər nəticəsində Azərbaycanda çox sürətə və yüksək səviyyədə aparılan ordu quruluğu işi artıq öz bəhrəsini verib. Bunun qanunauyğun nəticəsi kimi, Azərbaycan regionda ən güclü orduya malik olan dövlətə çevrilib.

Hazırda Azərbaycan Orduyu dünyadan ən güclü orduları sırasındadır. Yeni ölkəmiz güclü orduya, təkmiləşmiş hərbi sistem və inkişaf etmiş müdafiə sənayesine malikdir. Azərbaycan Silahlı Qüvvələri quruda, suda və havada döyüş tapsırığını yerinə yetirmək, ölkəni istənilən hücumdan müdafiə etmək qüdretinə malikdir. Beynəlxalq hərbi tədqiqat mərkəzlərinin rəyinə görə, Azərbaycan Orduyu regionun ən hazırlıqlı və müsər hərbi strukturunu sayılır.

O da qeyd edilməlidir ki, ötən müddət ərzində hərbi hissələrin komplektləşdirilmə faizi və keyfiyyəti yüksək səviyyədə olub, əsas komanda-qərgah vəzifələrinin pəşəkar, ali hərbi təhsili olan, mənəvi, fiziki və psixoloji cəhətdən hazırlıqlı, döyüş təcrübəsi toplamış zabitlərlə komplektləşdirilməsi ardıcıl şəkildə həyata keçirilib. Bunlarla yanaşı, aviasiyada havva hückumundan müdafiə üzrə yeni texnikaların alınması, mövcud texnikanın modernləşdirilməsi nəticəsində hissə və bölmələrin müxtəlif hava şəraitində döyüş fəaliyyəti imkanları artırılıb. Eyni zamanda, Hərbi Dəniz Qüvvələrinin döyüş potensialının gücləndirilməsi istiqamətində də məqsədyönlü işlər görülməkdədir.

Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komanndanı, Prezident İlham Əliyevin xüsusi diqqəti sayəsində Azərbaycan Ordusunun döyüş qabiliyyətinin artırılması, maddi-texniki bazasının, silah-sursat arsenalinin müasirləşdirilməsi istiqamətində çox mühüm və tarixi işlər görüllüb. Şübhəsiz ki, güclü ordumuz işğal olunmuş torpaqlarımızı azad etmək iqtidarındadır.

BBU-da “Karyerada ilk addım” devizi altında əmək yarmarkası

İyunun 28-de Bakı Biznes Universitetində (BBU) “Məzun Günü” qeyd edilib.

“Məzun - 2019” proqramı çərçivəsində keçirilən tədbiri giriş sözü ilə açan rektor, professor İbad Abbasov bildirildi ki, bu il universiteti bitirmiş 290 bakalavr dan 146-sı Biznes və Menecment, 144-ü isə İqtisadiyyat və idarəetmə fakültələrində təhsil alıblar. Həmçinin 45 magistr da bu il məzun olub.

Bundan başqa, BBU-da tələbə-məzunların əmək bazarına integrasiyasını nəzərdə tutan Əmək və Əthalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi yanında Dövlət Məşğulluq Xidməti tərəfindən “Karyerada ilk addım” devizi altında əmək yarmarkası təşkil edilib.

Yarmarkada iştirak edən tələbələr və məzunlar Əmək və Əthalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi yanında Dövlət Məşğulluq Xidməti tərəfindən “Azconstruction” MMC-də “mühəndis-elektrik” vakansiyasına aid olub. Ən aşağı əmək haqqı isə dövlət sektorunda “laborant”, qeyri-dövlət sektorunda isə “Molbulak” Bank Olmayan Kredit Təşkilatında “kicik kredit mütəxəssisi” vakansiyalarını əhatə edib.

Yarmarkada Bakı şəhərinin rayonlarının məşğulluq mərkəzləri ilə əməkdaşlıq edən 50-yə yaxın müəssisədən 44-ü qeyri-dövlət, digərlərin isə dövlət müəssisələri təşkil edib. Ümumilikdə tədbirdə iştirak edən müəssisələr tərəfindən 272-dən artıq məzunların potensialından onların hələ 2-3-cü kurslarda təhsil alıqları müddətdən başlayaraq təcərübə etmələrini tövsiyə edib. Bildirildi ki, məzunları təcərübə keçmələrinə qədər maraqlanıblar, müvafiq sənədlərin təqdim edilib.

Böş iş yerləri ilə tanış olan BBU-nun rektoru İbad Abbasov əmək haqları ilə maraqlanıb, təcərübələrə məzunların potensialından onların hələ 2-3-cü kurslarda təhsil alıqları müddətdən başlayaraq təcərübə etmələrini tövsiyə edib. Bildirildi ki, məzunları təcərübə keçmələrinin vacibliyini əsas gətirməklə aşağı əmək haqqı ilə qiymətləndirmək əvəzində onların hələ 2-3-cü kurslarda

təhsil alıqları müddətdə köñülü formada işə cəlb edilməsi daha məqsədə uyğundur. Rektor vurğulayıb ki, belə halda həmin tələbələr artıq məzun olduğu zaman daha yüksək əmək haqqı ilə işə təmin olunmaq, müəssisələr isə daha asan yolla tacərübəli kadrlar celb etmək imkanı elədə edə bilərlər.

İ. Abbasov bu prosesin universitetlərin de xeyriyə olduğunu qeyd edib. Bildirildi ki, tələbələrin aşağı kurslardan başlayaraq təcərübə keçmələri universitetlərin tədris prosesindəki çatışmazlıqlarının aradan qaldırılmasına şərait yaradır ki, bu da daha yüksək səviyyəli kadrların hazırlanmasına imkan verir.

Tədbirin növbəti hissəsində respublikamızın tanınmış incəsənət xadimlərinin və BBU-nun bedii özəliyyət kollektivi üzvlərinin iştirakı ilə geniş konsern programı nümayiş etdirilib.

**Ceyhun Piriyev,
“iki sahil”**

KURSUN DİNLƏYİCİLƏRİNƏ SERTİFİKATLAR TƏQDİM OLUNUB

SOCAR-in Təlim, Tədris və Sertifikasiatlaşdırma İdarəesində (TTSI) ISO/IEC 17025:2017 “Sınaq və kalibrasiya laboratoriyalarının yetərliliyi üçün ümumi şərtlər standartı” kursunun dinləyicilərinə sertifikatların təqdimatı mərasimi keçirilib.

Təlim, Tədris və Sertifikasiatlaşdırma İdarəesinin rəisi Fuad Süleymanov mərasimdə çıxış edərək kursu uğurla bitirən dinləyiciləri təbrik etdib, onlara çalışdıqları sahədə uğurlar arzulayıb.

SOCAR-in Ekologiya İdarəesinin rəisi Azer Əliyev və Türk Standartları Institutunun Azərbaycan Nümayəndəliyinin rəhbəri Gülnar Arzu Yüzərəoğlu çıxışlarında kursun əhəmiyyətindən, dinləyicilərin əldə etdikləri yeni bilik və məlumatların onların gələcək fəaliyyətlərindəki rolundan bəhs edilib.

Qeyd edək ki, ISO/IEC 17025:2017 “Sınaq və kalibrasiya laboratoriyalarının yetərliliyi üçün ümumi şərtlər standartı” kursunun məqsədi SOCAR-in laboratoriyalarında tətbiq olunan ISO/IEC 17025:2017 “Sınaq və kalibrasiya laboratoriyalarının yetərliliyi üçün ümumi şərtlər” beynəlxalq standartının qurulması, idarəetmənin planlaşdırılması və tətbiq edilməsi, eləcə də texniki şərtlərin müəyyən edilərək nəzarət edilməsi üçün iştirakçılarla yeni məlumatlar vermekdən və onların biliklərini təkmilləşdirmekdən ibarətdir.

**Orxan Vahidoğlu,
“iki sahil”**

SOCAR-ın TENDERLƏRİ

Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Şirkətinin (SOCAR) Heydər Əliyev adına Neft Emalı zavodu

səviyyələşənlərə olan tələbatını təmin etmək məqsədi ilə
açıq satınalma müsabiqəsi (17036-19/A) elan edir.

I. Müsabiqədə iştirak etmək üçün təqdim edilməli sənədlər:

- * Müsabiqədə iştirak haqqında müraciət;
  - * İştirak haqqının ödənilməsi barədə bank sənədi;
  - * Müsabiqə teklifi.
- Müsabiqədə iştirak haqqında müraciət (imzalanmış və möhürlənmiş) və iştirak haqqının ödənilməsi barədə bank sənədi ən gec 23 iyul 2019-cu il, Bakı vaxtı ilə saat 16:30-a qədər Azərbaycan, rus və ya ingilis dilində Satınalan təşkilatın elanda göstərilmiş ünvanında təqdim olunmalıdır.

Tələb olunan sənədlərin surətləri (müsabiqə teklifi istisna olmaqla) Satınalan təşkilatın elaqələndirici şəxsinin elanda göstərilmiş elektron ünvanına göndərile bilər. Belə halda sənədlərin əsl Müsabiqə tekliflərinin təqdim edilməsini son günündək Satınalan təşkilata təqdim edilmelidir.

II. Müsabiqə teklifinin təqdim edilməsinin son tarixi və vaxtı:

- * Müsabiqə teklifi bir əsl və 2 (tələb olunan surətlərin sayı) surəti olmaqla 30 iyul 2019-cu il, Bakı vaxtı ilə saat 12:00-a qədər Satınalan təşkilata təqdim olunmalıdır.
- * Göstərilən tarixdən və vaxtdan sonra təqdim olunan təklif zərfləri açılmadan geri qaytarılacaqdır.

III. İştirak haqqı və əsas şərtlər toplusunun əldə edilməsi:

- * Müsabiqənin əsas şərtlər toplusunu Azərbaycan, rus və ya ingilis dillərində əldə etmək istəyənlər 236 manat (ƏDV daxil) və ya ekvivalent məbləğdə sərbest dönerli valyuta ilə iştirak haqqını qeyd olunan hesaba ödədikdən sonra elektron və ya çap formasında elaqələndirici şəxsden elanın I qrafasında göstərilmiş tarixdək həftənin istənilən iş günü saat 09:30-dan 17:30-a kimi ala bilərlər.

Hesab nömrəsi:

Azərbaycan Beynəlxalq Bankı ASC,
AZ38IBAZ38010019449306332120,
VÖEN: 9900003871,
Müşteri Xidməti Departamenti,
Kod: 805250,
Müxbir hesab: AZ03NABZ0135010000000002944,
VÖEN: 9900001881,
SWIFT BIK: IBAZAZ2X.
Intermediary Bank: Deutsche Bank Trust Company Americas, New York
S.W.I.F.T.: BKTRUS33
ACC # USD 04-164-504
Beneficiary Bank: The International Bank of Azerbaijan Republic Customer Service Department
SWIFT: IBAZAZ2X
Nizami str., 67
Phone: (+99450) 493-68-23
Beneficiary: State Oil Company of Azerbaijan Republic
TAX ID: 9900003871
Account IBAN: AZ28IBAZ38110018409306332120 (USD)
Intermediary Bank: Commerzbank AG, Frankfurt am Main
S.W.I.F.T: COBADEFF
ACC # 400 88 660 3001
Beneficiary Bank: The International Bank of Azerbaijan Republic "Customer Service Department
SWIFT: IBAZAZ2X
Beneficiary: State Oil Company of Azerbaijan Republic
TAX ID: 9900003871
Account No: AZ08IBAZ38110019789306332120 (EUR)

İŞTİRAK HAQQI HEÇ BİR HALDA GERİ QAYTARILMIR.

IV. Bank təminatı:

- * İddiyanın təqdim etməli olduğu müsabiqə teklifinin təminatı müsabiqə teklifinin ümumi qiymətinin 1 (bir) %-dək məbləğdən aşağı olmamalıdır.
- * Avans ödənişin təminatının məbləği en azı ödəniləcək avans məbləğinə bərabər olmalıdır. Müqavilənin yerinə yetirilməsi təminatı satınalma müqaviləsinin qiymətinin 5% məbləğində müəyyənləşdirilir.

V. Müqavilənin icra müddəti:

Satınalma müqaviləsinin 1 ay ərzində yerinə yetirilməsi tələb olunur.

VI. Satınalan təşkilatın ünvanı:

AZ1060, Bakı şəhəri, Nizami rayonu,
O.Vəliyev küçəsi 1, 3-cü inzibati bina
Əlaqələndirici şəxs: Quliyeva Sona
Maddi-texniki təchizat şöbəsinin mühəndisi
+994 12 521 00 00 Daxili: 17998
+994 12 521-23-51.
Sona.Guliyeva@socar.az

VII. Elanın, satınalma predmeti haqqında geniş məlumatın və əsas şərtlər toplusun əldə edilməsi üçün müraciət formasının yerləşdirildiyi internet ünvanı:
[www.socar.az \(http://www.socar.az/socar/az/company/procurement-supply-chain-management/procurement-notices\)](http://www.socar.az/socar/az/company/procurement-supply-chain-management/procurement-notices)

VIII. Müsabiqə təklif zərflərinin açılışı tarixi, vaxtı və yeri:

Zərflərin açılışı 30 iyul 2019-cu il tarixdə, Bakı vaxtı ilə saat 16:00-da elanın V qrafasında göstərilmiş Satınalan təşkilatın ünvanında baş tutacaqdır.

IX. Müsabiqənin nəticəsi haqqında məlumat:

Müsabiqənin yenidən nəticəsi haqqında məlumat aşağıdakı internet linkdən əldə edilə biləcək:
<http://www.socar.az/socar/az/company/procurement-supply-chain-management/contract-awards>

SOCAR-ın Satınalmalar Komitəsi

Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Şirkətinin (SOCAR) “Qaz İxrac” İdarəesi

İzolyasiya lenti və praymerə olan tələbatı təmin etmək məqsədilə açıq satınalma müsabiqəsi (22016-19) elan edir.

I. Müsabiqədə iştirak etmək üçün təqdim edilməli sənədlər:

- * Müsabiqədə iştirak haqqında müraciət;
- * İştirak haqqının ödənilməsi barədə bank sənədi;
- * Müsabiqə teklifi (müsabiqə tekliflərinin zərflərinin açıldığı tarixdən sonra ən azı 60 bank günü qüvvədə olmalıdır).

Müsabiqədə iştirak haqqında müraciət (imzalanmış və möhürlənmiş) və iştirak haqqının ödənilməsi barədə bank sənədi ən gec 22.07.2019-cu il, Bakı vaxtı ilə saat 17:30-a qədər Azərbaycan və ya ingilis dilində Satınalan təşkilatın elanda göstərilmiş ünvanında təqdim olunmalıdır.

Tələb olunan sənədlərin surətləri (müsabiqə teklifi istisna olmaqla) Satınalan təşkilatın elaqələndirici şəxsinin elanda göstərilmiş elektron ünvanına göndərile bilər. Belə halda sənədlərin əsl Müsabiqə tekliflərinin təqdim edilməsini son günündək Satınalan təşkilata təqdim edilmelidir.

II. Müsabiqə teklifinin təqdim edilməsinin son tarixi və vaxtı:

- * Müsabiqə teklifi bir əsl və iki sureti olmaqla 29.07.2019-cu il, Bakı vaxtı ilə saat 11:30-a qədər Satınalan təşkilata təqdim olunmalıdır.
- * Göstərilən tarixdən və vaxtdan sonra təqdim olunan təklif zərfləri açılmadan geri qaytarılacaqdır.

III. İştirak haqqı və əsas şərtlər toplusunun əldə edilməsi:

- * Müsabiqənin əsas şərtlər toplusunu Azərbaycan və ingilis dilində əldə etmək istəyənlər 236 manat (ƏDV ilə birləşdə), və ya ekvivalent məbləğdə sərbest dönerli valyuta ilə iştirak haqqını qeyd olunan hesaba ödədikdən sonra elektron və ya çap formasında elaqələndirici şəxsden elanın I qrafasında göstərilmiş tarixdək həftənin istənilən iş günü saat 09:30-dan 17:30-a kimi ala bilərlər.

Hesab nömrəsi:

Azərbaycan Beynəlxalq Bankı ASC,
AZ38IBAZ38010019449306332120,
VÖEN: 9900003871,
Müşteri Xidməti Departamenti,
Kod: 805250,
Müxbir hesab: AZ03NABZ0135010000000002944,
VÖEN: 9900001881,
SWIFT BIK: IBAZAZ2X

İŞTİRAK HAQQI HEÇ BİR HALDA GERİ QAYTARILMIR.

IV. Müqavilənin yerinə yetirilməsi təminatı satınalma müqaviləsinin qiymətinin 10 (on) % məbləğində müəyyənləşdirilir.

V. Müqavilənin icra müddəti:

* Satınalma müqaviləsinin 30 təqvim günü yerinə yetirilməsi tələb olunur.

VI. Satınalan təşkilatın ünvanı:

AZ1025; Bakı şəhəri; Xətai rayonu; Rövşən Əliyev, 19.

Əlaqələndirici şəxs:

Heydərov Orxan (soyadı və adı).
Satınalmaların təşkili şöbəsinin böyük mühəndisi (struktur bölmənin və vəzifənin adı)
+ (994) 012 521 07 00 (22091) (əlaqələndirici şəxsin korporativ telefon nömrəsi)
Mob: +(994) 50 842 20 91
orxan.heidarov@socar.az (əlaqələndirici şəxsin korporativ elektron ünvanı)

VII. Elanın, satınalma predmeti haqqında geniş məlumatın və əsas şərtlər toplusun əldə edilməsi üçün müraciət formasının yerləşdirildiyi internet ünvanı:

[www.socar.az \(http://www.socar.az/socar/az/company/procurement-supply-chain-management/procurement-notices\)](http://www.socar.az (http://www.socar.az/socar/az/company/procurement-supply-chain-management/procurement-notices))

VIII. Müsabiqə təklif zərflərinin açılışı tarixi, vaxtı və yeri:

Zərflərin açılışı 29.07.2019-cu il tarixdə, Bakı vaxtı ilə saat 11:30-da elanın VI qrafasında göstərilmiş Satınalan təşkilatın ünvanında baş tutacaqdır.

IX. Müsabiqənin nəticəsi haqqında məlumat:

Müsabiqənin yenidən nəticəsi haqqında məlumat aşağıdakı internet linkdən əldə edilə biləcək:

<http://www.socar.az/socar/az/company/procurement-supply-chain-management/contract-awards>

“Qaz İxrac” İdarəesinin Satınalmalar qrupu

SOCAR-ın TENDERLƏRİ

Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Şirkətinin (SOCAR) Neftqaztikinti Tresti

Korroziyaya qarşı mühafizə işlərinin yerinə yetirilməsi üçün tələb olunan avadanlıq və ehtiyat hissələrinə olan tələbatını təmin etmək məqsədi ilə açıq satınalma müsabiqəsi (25118-19) elan edir.

I. Müsabiqədə iştirak etmək üçün təqdim edilməli sənədlər:

- * Müsabiqədə iştirak haqqında müraciət;
- * İştirak haqqının ödənilməsi barədə bank sənədi;
- * Müsabiqə təklifi (müsabiqə təklifləri zərflərinin açıldığı tarixdən sonra ən azı 60 təqvim günü qüvvədə olmalıdır).

Müsabiqədə iştirak haqqında müraciət (imzalanmış və möhürlənmiş) və iştirak haqqının ödənilməsi barədə bank sənədi ən gec 23.07.2019-cu il, Bakı vaxtı ilə saat 17:30-a qədər Azərbaycan, rus və ya ingilis dilində Satınalan təşkilatın elanda göstərilmiş ünvanında təqdim olunmalıdır.

Tələb olunan sənədlərin surətləri (müsabiqə təklifi istisna olmaqla) Satınalan təşkilatın əlaqələndirici şəxsinin elanda göstərilmiş elektron ünvanına göndərile bilər. Belə halda sənədlərin əsl müsabiqə təkliflərinin təqdim edilməsinin son günü nədək Satınalan təşkilata təqdim edilməlidir.

II. Müsabiqə təklifinin təqdim edilməsinin son tarixi və vaxtı:

- * Müsabiqə təklifləri bir əsl və bir surəti olmaqla 30.07.2019-cu il, Bakı vaxtı ilə saat 10:30-a qədər Satınalan təşkilata təqdim olunmalıdır.
- * Gösterilən tarixdən və vaxtdan sonra təqdim olunan təklif zərfləri açılmadan geri qaytarılacaqdır.

III. İştirak haqqı və əsas şərtlər toplusunun əldə edilməsi:

* Müsabiqənin əsas şərtlər toplusunu Azərbaycan, rus və ya ingilis dilində əldə etmək istəyənlər 118 AZN (ƏDV-ilə) və ya ekvivalent məbləğdə sərbəst dönerli vallyuta ilə iştirak haqqını qeyd olunan hesaba ödədiyikdən sonra elektron və ya çap formasında əlaqələndirici şəxsdən elanın I qrafasında göstərilmiş tarixdək həftənin istənilən iş günü saat 09:30-dan 17:30-a kimi ala bilərlər.

Hesab nömrəsi:

Azərbaycan Beynəlxalq Bankı ASC,
AZ38IBAZ38010019449306332120,
VÖEN: 9900003871,
Müşətti Xidməti Departamenti,
Kod: 805250,
Müxbir hesab: AZ03NABZ0135010000000002944,
VÖEN: 9900001881,
SWIFT BIK: İBAZAZ2X.

İŞTİRAK HAQQI HEÇ BİR HALDA GERİ QAYTARILMIR.

IV. Müqavilənin icra müddəti:

Satınalma müqaviləsinin 60 təqvim günü ərzində yerinə yetirilməsi tələb olunur.

V. Xüsusi qeyd:

- Müsabiqə üzrə nəzərdə tutulmuş avans məbləği təklifin dəyərinin 50%-dək olması tövsiyyədən ibarət.
- Nəzərinizə çatdırırıq ki, müsabiqə təklifi üzrə təqdim edilən avans məbləği 50%-dən yuxarı olan təkliflər SOCAR-ın Satınalmalar Komitəsi tərəfindən təsdiq edilmiş qərara əsasən qəbul edilə bilər.

VI. Satınalan təşkilatın ünvanı:

AZ1018 (indeks), Xətai rayonu, 2922 məhəllə, Ziğ yolu küçəsi 41C, "Neftqaztikinti" Trestinin inzibati binasının 3-cü mərtəbəsi, Bakı şəhəri, Azərbaycan Respublikası.

Əlaqələndirici şəxs:

Rövşən Feyzullayev
Maddi-Texniki Təchizat və Marketing şöbəsinin mühəndisi
Tel: +994 50 842 52 52
Tel: +994 55 790 91 81
Elektron ünvan: rovshen.feyzullayev@socar.az

VII. Elanın, satınalma predmeti haqqında geniş məlumatın və əsas şərtlər toplusunun əldə edilməsi üçün müraciət formasının yerləşdirildiyi internet ünvanı:
[www.socar.az \(http://www.socar.az/socar/az/company/procurement-supply-chain-management/procurement-notices\)](http://www.socar.az/socar/az/company/procurement-supply-chain-management/procurement-notices)

VIII. Müsabiqə təklif zərflərinin açılışı tarixi, vaxtı və yeri:

Zərflərin açılışı 30.07.2019-cu il tarixdə, Bakı vaxtı ilə saat 11:00-da, elanın V qrafasında göstərilmiş Satınalan təşkilatın ünvanında baş tutacaqdır.

IX. Müsabiqənin nəticəsi haqqında məlumat:

Müsabiqənin yekun nəticəsi haqqında məlumat aşağıdakı internet linkdən əldə edilə biləcək:
<http://www.socar.az/socar/az/company/procurement-supply-chain-management/contract-awards>

"Neftqaztikinti" Trestinin Satınalmalar qrupu

Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Şirkətinin (SOCAR) Neftqaztikinti Tresti

Müxtəlif ölçülü tikişsiz polad borulara olan tələbatını təmin etmək məqsədi ilə açıq satınalma müsabiqəsi (25126-19) elan edir.

Müsabiqədə iştirak etmək üçün təqdim edilməli sənədlər:

- * Müsabiqədə iştirak haqqında müraciət;
- * İştirak haqqının ödənilməsi barədə bank sənədi;
- * Müsabiqə təklifi (müsabiqə təklifləri zərflərinin açıldığı tarixdən sonra ən azı 60 təqvim günü qüvvədə olmalıdır).

Müsabiqədə iştirak haqqında müraciət (imzalanmış və möhürlənmiş) və iştirak haqqının ödənilməsi barədə bank sənədi ən gec 23.07.2019-cu il, Bakı vaxtı ilə saat 17:30-a qədər Azərbaycan, rus və ya ingilis dilində Satınalan təşkilatın elanda göstərilmiş ünvanında təqdim olunmalıdır.

Tələb olunan sənədlərin surətləri (müsabiqə təklifi istisna olmaqla) Satınalan təşkilatın əlaqələndirici şəxsinin elanda göstərilmiş elektron ünvanına göndərile bilər. Belə halda sənədlərin əsl müsabiqə təkliflərinin təqdim edilməsinin son günü nədək Satınalan təşkilata təqdim edilməlidir.

I. Müsabiqə təklifinin təqdim edilməsinin son tarixi və vaxtı:

- * Müsabiqə təklifi bir əsl və 2 surəti olmaqla 30.07.2019-cu il, Bakı vaxtı ilə saat 11:00-a qədər Satınalan təşkilata təqdim olunmalıdır.
- * Gösterilən tarixdən və vaxtdan sonra təqdim olunan təklif zərfləri açılmadan geri qaytarılacaqdır.

II. İştirak haqqı və əsas şərtlər toplusunun əldə edilməsi:

* Müsabiqənin əsas şərtlər toplusunu Azərbaycan, rus və ya ingilis dilində əldə etmək istəyənlər 590 manat (ƏDV-ilə) və ya ekvivalent məbləğdə sərbəst dönerli vallyuta ilə iştirak haqqını qeyd olunan hesaba ödədiyikdən sonra elektron və ya çap formasında əlaqələndirici şəxsdən elanın I qrafasında göstərilmiş tarixdək həftənin istənilən iş günü saat 09:30-dan 17:30-a kimi ala bilərlər.

Hesab nömrəsi:

Azərbaycan Beynəlxalq Bankı ASC, Beneficiary Bank: The International Bank of Azerbaijan Republic AZ38IBAZ38010019449306332120, Customer Service Department VÖEN: 9900003871, SWIFT: İBAZAZ2X Müşətti xidməti Departamenti, Nizami str., 67 Kod: 805250, Phone: (+99450) 493-68-23 Müxbir hesab: AZ03NABZ0135010000000002944, Beneficiary: State Oil Company of Azerbaijan Republic VÖEN: 9900001881, TAX ID: 9900003871SWIFT BIK: İBAZAZ2X. Account No: AZ23IBAZ38110018269306332120 Intermediary Bank: Commerzbank AG, Frankfurt am Main Intermediary Bank: Deutsche Bank Trust Company

Americas, New York S.W.I.F.T: COBADEFFS. W.I.F.T: BKTRUS33ACC # 400 88 660 3001ACC # USD 04-164-504 Beneficiary Bank: The International Bank of Azerbaijan Republic "Customer Service Department Beneficiary Bank": The International Bank of Azerbaijan Republic Customer Service Department SWIFT: İBAZAZ2X SWIFT: İBAZAZ2X Beneficiary: State Oil Company of Azerbaijan Republic Beneficiary: State Oil Company of Azerbaijan Republic TAX ID: 9900003871 TAX ID: 9900003871 Account No: AZ08IBAZ38110019789306332120 EURAccount \ IBAN AZ28IBAZ38110018409306332120 USD*

İŞTİRAK HAQQI HEÇ BİR HALDA GERİ QAYTARILMIR.

III. Müqavilənin icra müddəti:

Satınalma müqaviləsinin yerinə yetirilməsi 90 gün müddətinə tələb olunacaq.

Bank təminatı:

İddiaçı 40000 (qırıq min) AZN və ya ekvivalent məbləğdə sərbəst dönerli vallyuta (ABŞ dolları və Avro) məbləğində müsabiqə təklifinin qüvvədə qalması üçün bank təminatı təqdim etməlidir.

Avans ödənişin təminatının məbləği ən azı ödənişək avans məbləğinə bərabər olmalıdır.

* Müqavilənin yerinə yetirilməsi təminatı satınalma müqaviləsinin qiymətinin 5% məbləğində müyyəyənledirilir.

* Müsabiqə üzrə nəzərdə tutulmuş avans məbləği təklifin dəyərinin 30%-dək olması tövsiyəye edilir.

Nəzərinizə çatdırırıq ki, müsabiqə təklifi üzrə təqdim edilən avans məbləği 50%-dən yuxarı olan təkliflər SOCAR-ın Satınalmalar Komitəsi tərəfindən təsdiq edilmiş qərara əsasən qəbul edilə bilər.

Satınalan təşkilatın ünvanı:

AZ1018 (indeks), Xətai rayonu, 2922 məhəllə, Ziğ yolu küçəsi 41C, "Neftqaztikinti" Trestinin inzibati binasının 3-cü mərtəbəsi, Bakı şəhəri, Azərbaycan Respublikası.

Əlaqələndirici şəxs:

Anar İsmayılov
Maddi-Texniki Təchizat və Marketing şöbəsinin böyük mühəndisi
Telefon nömrəsi: +994 12 521-07-67
Mobil nömrəsi: +994 50 292 80 85
Elektron ünvan: anar.k.ismayilov@socar.az

IV. Elanın, satınalma predmeti haqqında geniş məlumatın və əsas şərtlər toplusunun əldə edilməsi üçün müraciət formasının yerləşdirildiyi internet ünvanı:
[www.socar.az \(http://www.socar.az/socar/az/company/procurement-supply-chain-management/procurement-notices\)](http://www.socar.az/socar/az/company/procurement-supply-chain-management/procurement-notices)

V. Müsabiqə təklif zərflərinin açılışı tarixi, vaxtı və yeri:

Zərflərin açılışı 30.07.2019-cu il tarixdə, Bakı vaxtı ilə saat 11:30-da, elanın V qrafasında göstərilmiş Satınalan təşkilatın ünvanında baş tutacaqdır.

VI. Müsabiqənin nəticəsi haqqında məlumat:

Müsabiqənin yekun nəticəsi haqqında məlumat aşağıdakı internet linkdən əldə edilə biləcək:
<http://www.socar.az/socar/az/company/procurement-supply-chain-management/contract-awards>

Görkəmli siyasi xadim, tanınmış alim

XX əsrde Naxçıvanın muxtariyyətini əldə etməsi bir çox tarixi mərhələlərdən keçmişdir. Çar hökumətinin 10 aprel 1840-ci il işlahatına əsasən, 1841-ci il yanvarın 1-də Gürcüstan-İmeretiya quberniyasının tərkibində Naxçıvan qəzası yaradılmışdı. Mərkəzi Naxçıvan şəhəri olan Naxçıvan qəzası 1920-ci ildə yaradılmış Naxçıvan Sovet Sosialist Respublikasının, 1923-cü il fevralın 27-dən Naxçıvan ölkəsinin (diyarının), 1924-cü ildən isə Naxçıvan MSSR-in tərkibinə daxil olub və 1929-cu ildə İsgəndər Əliyevin rəsmi təsdiqindən sonra Naxçıvanın Muxtar Respublikasının yaradılmasında da var.

Muxtariyyətin qazanılması ərəfəsində ve qazanıldıq dövrde naxçıvanlılar hər sahədə ciddi mübarizə aparmışlar. Belə ki, 1918-ci illərdə azıgin düşmənlə - erməni daşnakları ilə qəhrəmanlıqla döyüşən naxçıvanlılar, sonralar bir çox sahələrdə, o cümlədən maarifçiliklə, yeni məktəblərin yaradılmasında ciddi fəaliyyət göstərmişlər. Naxçıvanı Azərbaycanın ayrılmaz tərkib hissəsi kimi qorunan naxçıvanlılar, sonralar Naxçıvan Muxtar Respublikasının yaradılmasında da var qüvvələri ilə çalışmışlar. Belə unudulmaz şəxsiyyətlərdən biri də görkəmli siyasi xadim və ensiklopedik alim Mirzə Vahab Həsənzadədir. O, 1919-cu ildən 1934-cü ilədək Naxçıvanın siyasi, iqtisadi və mədəni həyatında fəal iştirak etmişdir. Əvvəlcən qeyd edək ki, Mirzə Vahab Həsənzadənin haqqında onun oğlu filologiya üzrə fəlsəfə doktoru, AMEA Nizami adına Ədəbiyyat İnstitutunun aparıcı elmi işçisi mərhum Turan Həsənzadə, tədqiqatçı alımlar F.Xəlilov və T.Kerimova yazılmışlar. Aparılan araşdırımlar göstərir ki, M.V.Həsənzadənin həyatı və fəaliyyətinin açılmamış səhifələri var. Azərbaycanın dövlətçiliyi tarixinde və elmində böyük xidmətləri olan M.V.Həsənzadə az qala unudulmuşdur. Müasir gəncəliyin çox az tanıldığı vətənpərvər ensiklopedik alim unudulmağa layiq deyil. Bu na görə də əsas məqsədimiz onun həyatını və fəaliyyətini hərtərəflə araşdırmaqdır. Azərbaycanın dövlətçiliyi tarixinde onun ayrılmaz tərkib hissəsi olan Naxçıvanın xüsusi yeri vardır. Cünki çox mürakkəb və ziddiyətli olan 1918-1920-ci illərdə naxçıvanlılar müstəqillik uğrunda qan və can bahasına mübarizə aparmış, həmçinin yadəli işgalçılara qarşı qəhrəmanlıqla vuruşmuşlar. Zəferlərlə dolu Azərbaycan tarixinin parlaq səhifəsini yaratmışlar.

1918-1920-ci illərdə erməni daşnakları ilə vuruşan və sonralar Naxçıvan Muxtar Respublikasının yaradılmasında fəal iştirak edən Mirzə Vahab Həsənzadə Salman oğlu 1890-ci ildə Ordubad rayonunun Yuxarı Əylis kəndində anadan olmuşdur. Qeyd edək ki, Yuxarı Əylis Azərbaycanda yaşayış məntəqəsi olmaqla, sənətkarlıq və ticarət mərkəzi kimi orta əsrlərdə məşhur olmuşdur. Yuxarı Əylis kəndi sanki orta əsrlərə aid bir maraqlı tarixi abidələr muzeyidir. O, Araxın sol qolu olan Əylis çayının hər iki sahilində əzəmetli qayalıqlar içərisində yerləşir. Əylis çayı Zəngəzur silsiləsindən (3100 m) başlanan Vardanaxdərə və

Dabaxlıdərə çaylarının birləşməsindən əmələ gelir. Əsasən ipək ticarəti ilə məşşəl olan Yuxarı Əylis tacirleri bir çox Şərqi və Avropanı ölkələri ilə ticarət edirdilər. Tarixi mənbələr təsdiq edir ki, 1752-ci ildək Əylis adlı şəhər olub. Lakin XVII-XVIII əsrlərdə baş vermiş Səfəvi-Osmanlı mühəribələri neticəsində Əylis dağıdılmış, XIX əsrin sonlarında isə Yuxarı və Aşağı Əylis kəndlərinə ayrılmışdır. Mirzə Vahabın atası Salman kişi Yuxarı Əylisinin çox bacarıqlı boyaqçılardan olmuşdur. Maraqlıdır ki, Həsənzadələrin ailələri Şəkiyə köçəndə, ordakı məktəbin də adı "bo-

cox fənlərdən Zaqafqaziya "Şeyxül-Islam idareyi-ruhaniyyə"ndə imtahan verərək diplom almışdır. Seminariyanı bitirən M.V.Həsənzadə Yuxarı Əylis kəndində qayitmiş, vətən övladlarının məarifləndirilməsi, savadlandırılması üçün "Üsuli-cədidi" məktəbi təsis etmişdir. Maraqlı haldır ki, onun foto arxivində müəllim işlədiyi həmin illərə aid fotosəkilləri vardır. Öz ana vətəni olan Yuxarı Əylis kəndində yaradığı məktəbin müdürü və müəllimi olan M.V.Həsənzadə məktəbə cəlb etdiyi qız və oğlularla elifbadan başlayaraq dil, ədəbiyyat, Şərqi ədəbiyyatı, fars dili, habelə təbiət, zoologiya, coğrafiya, astronomiya və digər dünyəvi elmlərin əsaslarını öyrəndirdi. "Üsuli-cədidi" məktəbində tehsil alan qızlar və oğlanlar birbaşa ibtidai sinif müəllimi hüququ alırdılar. Onun yazdığı erəb dərsliyi üç hissədən ibarətdir: I hissə: "Əldürüsül-ibtidaiyyə", II hissə: "Əldürüsül-nəhvyyə", III hissə: Nurəddin Əbdürəhman Caminin "Qəvaidül

Mirzə Vahab Həsənzadə

geniş səlahiyyətlərə malik bir komissiya yaradılsın və məsələn dərindən araşdırmaq üçün Ordubada ezmə edilsin. Yaradılan komissiya Əmirov Türkiyə tərefədaşı kimi, müsavatın nümayəndəsi Mirzə Cabbar Məmmədov və ictimaiyyət adından isə Bəhmən bəy Kazimbəyov daxil edilir. Komissiya Ordubadda məsələni araşdırır Xəlil bəy və III Kalbalı xana hesabat təqdim edir. Baş verən hadisələrə qubernatorun qohumu, pris-tav Mir Əbülfət ağa günahkar bilinir. Naxçıvana çağrılan pristav sehvlerini etiraf edir və Ordubaddakı qarşılardan aradan qaldırılmış olur. Əylis kəndini erməni quldur dəstələrindən müdafiə edən qoşunların tərkibində cəsurluqla vuruşan M.V.Həsənzadə 1918-1920-ci illərdə Müsəlman İctimai Siyasi Təşkilatları Milli Şurasının İcraiyyə Komitesinin katibi olmuşdur. Ordubad Müdafiə Komitəsinin en fəal üzvlərindən və cesur döyüşçülərindən biri olan Mirzə Vahab Həsənzadə 1920-ci ildə Naxçıvanda sovet hakimiyyəti qurulduğundan sonra Naxçıvan Maarif Komissarlığının emri ilə yeniden Yuxarı Əylisdeki məktəbə müdürü təyin olunub. M.V.Həsənzadə 1921-1922-ci illərdə Ordubad Qəza İinqilab Komitəsinin sədri, Naxçıvan İinqilab Komitəsinin üzvü olmuşdur. O, 1923-cü ildə Ordubad qəza xalq maarif səbəsindən məsələ, 1923-cü ildən 1929-cu ilin fevral ayına kimi Naxçıvan ölkə xalq maarif komissarı vəzifəsində çalışmışdır. 8 dekabr 1922-ci ildə aid bir arxiv sənədindəki 167 nömrəli smrdə deyilir: Ordubad Qəza İinqilab Komitəsinin və Ordubad xalq maarifinin müavini M.Səməndərov işdən azad olunsun və onun yerine V.Həsənzadə təyin edilsin.

M.V.Həsənzadə Naxçıvan Mərkəzi İcraiyyə Komitəsinin üzvü seçilmiş və deputati olmuşdur. Qeyd edək ki, vəzifədə işlədiyi illərdə o, Naxçıvan və Ordubadda maarifçiliklə ciddi məşğul olmuş, müəllim kadrlarının yetişdirilməsində böyük zəhmet sərf etmişdir. Onun Naxçıvanın Maarif komissarı işlədiyi illərdə imzaladığı çoxlu sayıda vəsiqələr arxivdə saxlanılır. Hətta burada onun bir çox şəxslərin günahsız olması haqda imzaladığı və möhürüdəyi rəsmi məlumatlar da var. Bütün bunlar bir daha Mirzə Vahabın ən çətin illərdə təmiz və xeyirxah insan olduğunu təsdiqləyir. Ar-

Mirzə Vahab ve ailəsi

yaq" mənasını verən erəbə "sibqət" sözündəndir. Şəki də öz ipəyi ilə məşhur olduğundan orada belə bir adda məktəb fəaliyyət göstərmişdir. Mirzə Vahab Həsənzadə ilk tehsilini Yuxarı Əylis kəndində almışdır. Amma sonralar, daha doğrusu 1905-ci ildə a təsi Salman və anası Zöhrə ilə birləşdə Şəki şəhərine köçmüdü. O, 1905-1907-ci illərdə Şəkidəki "Sibqət" məktəbində oxumaqla bərabər, həm də Şəki mədrəsəsində erəb dilini öyrənib. "Sibqət" məktəbindən tətirdikdən sonra tehsilini davam etdirmək üçün Gəncə şəhərindəki ruhani seminariyasına daxil olmuşdur. Aparılan araşdırımlar göstərir ki, M.V.Həsənzadənin seminariyada oxumaqdə məqsədi ərəb dilini və islam dininin incəliklərini dərinləndirmək olub. O, 1905-1912-ci illərdə Gəncədəki ruhani seminariyasında oxumuşdur. Seminariyada tehsilini davam etdirən Mirzə Vahab Həsənzadə ərəb dilini, fars dilini, ərəb qrammatikasını, məntiq, kəlam, fiqh, üsul, İslamiyyət, İslam tarixini, astronomiya, nücum və s. elmləri mükəmməl öyrənməyə nail olmuşdur. Bacarıq və istedədina görə seminariya müəllimlərinin böyük etimad və hörmətini qazanmışdır.

M.V.Həsənzadə 1912-ci ildə seminariyaya bitirdikdən sonra İslamiyyətə aid bir

xiv fondlarında onun 1923-1924-cü illərdə həm də müxtəlif məktəblərdə müəllimlik etməsi haqda xeyli sənədlər rast gəlinir.

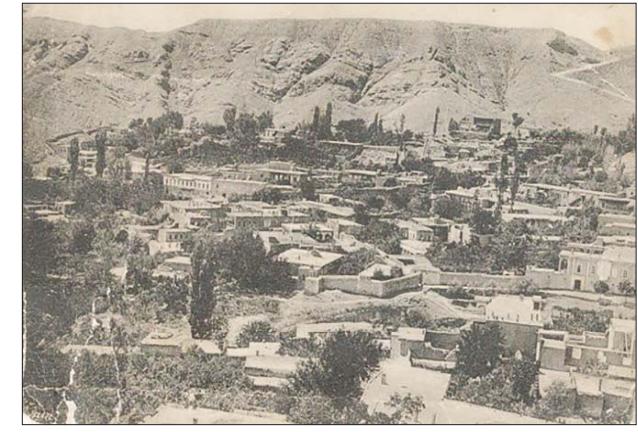
25 may 1925-ci ildə Azərbaycanı Tədqiq və Tətəbbö Cəmiyyətinin Naxçıvan şöbəsi yaradıldı. M.V.Həsənzadə bu cəmiyyətə sədr təyin edilir. Naxçıvan Tədqiq və Tətəbbö Cəmiyyətinin 1925-1928-ci illər ərzində keçirilən 41 iclasının protokolları Azərbaycan dilində erəb elifbasi ilə yazılib. Qeyd etmək yerinə düşər. Həmin protokolları ilk dəfə filologiya elmləri doktoru F.Xəlilov elmi döriyyəyə daxil etmiş və bu haqda Maraqlı kitab yazılmışdır (Bax: F.Xəlilov. Naxçıvanı öyrənen elmi cəmiyyət. Bakı, 2005). Bu protokollardan aydın olur ki, Mərkəzi Cəmiyyətin nümayəndəsi Mirzə Cabbar Məmmədov və ictimaiyyət adından isə Bəhmən bəy Kazimbəyov daxil edilir. Komissiya Ordubadda məsələni araşdırır Xəlil bəy və III Kalbalı xana hesabat təqdim edir. Baş verən hadisələrə qubernatorun qohumu, pris-tav Mir Əbülfət ağa günahkar bilinir. Naxçıvana çağrılan pristav sehvlerini etiraf edir və Ordubaddakı qarşılardan aradan qaldırılmış olur. Əylis kəndini erməni quldur dəstələrindən müdafiə edən qoşunların tərkibində cəsurluqla vuruşan M.V.Həsənzadə 1918-1920-ci illərdə Müsəlman İctimai Siyasi Təşkilatları Milli Şurasının İcraiyyə Komitesinin katibi olmuşdur. Ordubad Müdafiə Komitəsinin en fəal üzvlərindən və cesur döyüşçülərindən biri olan Mirzə Vahab Həsənzadə 1920-ci ildə Naxçıvanda sovet hakimiyyəti qurulduğundan sonra Naxçıvan Maarif Komissarlığının emri ilə yeniden Yuxarı Əylisdeki məktəbə müdürü təyin olunub. M.V.Həsənzadə 1921-1922-ci illərdə Ordubad Qəza İinqilab Komitəsinin sədri, Naxçıvan İinqilab Komitəsinin üzvü olmuşdur. O, 1923-cü ildə Ordubad qəza xalq maarif səbəsindən məsələ, 1923-cü ildən 1929-cu ilin fevral ayına kimi Naxçıvan ölkə xalq maarif komissarı vəzifəsində çalışmışdır. 8 dekabr 1922-ci ildə aid bir arxiv sənədindəki 167 nömrəli smrdə deyilir: Ordubad Qəza İinqilab Komitəsinin və Ordubad xalq maarifinin müavini M.Səməndərov işdən azad olunsun və onun yerine V.Həsənzadə təyin edilsin.

M.V.Həsənzadə Naxçıvan Mərkəzi İcraiyyə Komitəsinin üzvü seçilmiş və deputati olmuşdur. Qeyd edək ki, vəzifədə işlədiyi illərdə o, Naxçıvan və Ordubadda maarifçiliklə ciddi məşğul olmuş, müəllim kadrlarının yetişdirilməsində böyük zəhmet sərf etmişdir. Onun Naxçıvanın Maarif komissarı işlədiyi illərdə imzaladığı çoxlu sayıda vəsiqələr arxivdə saxlanılır. Hətta burada onun bir çox şəxslərin günahsız olması haqda imzaladığı və möhürüdəyi rəsmi məlumatlar da var. Bütün bunlar bir daha Mirzə Vahabın ən çətin illərdə təmiz və xeyirxah insan olduğunu təsdiqləyir.

Məşhur tarixçi-archeoloqlardan V.M.Sisoyevin, A.A.Millerin, İsa bəy Əzim bəyovun və digərlərinin məruzələrinin dinlənilməsi və axtarışlarının nəticələri Naxçıvan Tədqiq və Tətəbbö Cəmiyyətinin diqqət mərkəzində olmuşdur. Bu baxımdan professor A.A.Millerin Qızılıvəngin (Qızılıburun) tədqiqi haqqındaki meruzəsinin tarixi əhəmiyyəti böyükdür. Cəmiyyətin sədri M.V.Həsənzadə ilə keçirdiyi başlılıq ilə günlerindən etibarən tarihi abidələrin qorunması məqsədi ilə onların temir edilməsinə çalışmış və bu işi həmisi diqqət mərkəzində saxlamışdır. Bu dövrdə cəmiyyətin keçirdiyi iclaslarında Naxçıvan şəhərinin Şahab məhəlləsindəki Yusif

Kuseyir oğlu türbəsinin, Qala məhəlləsindəki imamzadə memarlıq kompleksinin, Qarabağlar kəndində olan türbə və qoşa minarələrin temir və bərpə edilməsi məsəlesi qaldırılmışdır. Axtarışlar zamanı məlum oldu ki, Mirzə Vahab ilk dəfə 4 aprel 1925-ci ildə Naxçıvan Diyarının tezhipi üzrə Xüsusi Komissiyanın iclasında xalq komissarı vəzifəsindən azad edilib və Bakıya MKNIN serəncamına göndərilib. Səbəb göstəriblər ki, o, öz mənşeyini gizlədib. Ruhani seminarıyadasında oxumağını qeyd etmişlər (protokol №6). Həmin iclasda M.C.Bağirov, Ə.Qarayev də iştirak ediblər. Amma əradəli olan Mirzə Vahab ona atılan böhtənləri Bakıda ifşa edərək Naxçıvana qayıtmışdır.

Mirzə Vahab Həsənzadə Naxçıvanda maarif komissarı işləyərkən 1926-1927-ci illərdə ilk dəfə olaraq "Qızıl qəlemlər" ədəbiyyat cəmiyyətini yaratmış və həmin cəmiyyətin sədri olmuşdur. Bu haqda protokol №28-də məlumat verilir: 1926-ci il sentyabr ayında 3-də Naxçıvan Tədqiq və Tətəbbö Cəmiyyətinin ümumi icası yoldaş V. Həsənzadənin sədarəti və Ə. Sadıqzadənin katibliyi ilə açılır. İclasda 20 üzv və

Yuxarı Əylis XIX əsr

bir neçə nəfər Azərbaycan Pedaqoji Institut tələbələri iştirak edirdilər. Müzakirə olunan 2-ci məsələ haqqında müəllim Ə. Sadıqzadə mərəzə edərək Azərbaycan Ədəbiyyat Cəmiyyətinin Naxçıvanda şobəsini təşkil etməyi təklif edib Nizamətinə oxuyur. İclas tərfindən şobənin təşkil olunması qəbul olunub. Şobənin həyəti-rayasəti 9 nəfərdən ibarətdir:

1. Mehdi bəy Hacınski
2. Vahab Həsənzadə
3. Mirbağır Mirheydərzadə
4. Qəzənfər Hacılli
5. Müəllim Şərif Əfəndizadə
6. Əbülfəzəl Sadıqzadə
7. Məhəmməd Rasizadə
8. Rza Paşazadə
9. Həsən Səfərli

Bunlardan sədrliyə Vahab Həsənzadə, katib isə Əbülfəzəl (Sadıqzadə) seçilir. M.V. Həsənzadənin protokolları arxivdə ədəbiyyat cəmiyyətin üzvləri ilə birləşdə Maraqlı fotosəkilləri vardır. Burada adı çəkilən Əbülfəzəl Sadıqzadə yazıçı Əvəz Sadıqzadə. Qeyd etmək yerinə düşər. 1928-ci ildə "İinqilab və mədəniyyət" jurnalında proletar yazıçılarının birinci qurultayı münasibətə verilmiş materiallarının arasında M.V. Həsənzadə sadırlı etdiyi Naxçıvan Ədəbiyyat Cəmiyyətinin üzvlərinin onunla birləşdə fotoşəkil də dərc olunmuşdur.

⇒ Davamı 14-cü səhifədə

Görkəmli siyasi xadim, tanınmış alim

Türk zabiti Ədib bəy Yuxarı Əylisde sağdan 1-ci, soldan 2-ci isə Mirzə Vahab 1919 il

⇒ Əvvəli 13-cü səhifədə

M.V.Həsənzadə 1929-cu ildən 1934-cü ilin may ayına kimi Ordubad konserv zavodunun direktoru olmuşdur. O bu zavodda işlədiyi illərdə fəhlələrin yaxşı emek haqları almalarına çalışmış, hətta buna görə yuxarı təşkilatların təqiqidinə də mərəz qalıb. Şərqi dillərinin məhir bilicisi olan M.V.Həsənzadənin yaşadığı Yuxarı Əylis kəndindəki memarlığı ilə göz oxşayan evində çox zəngin kitabxanası olub. Onun kitabxanasında olurducaz zövqə tertib edilmiş orijinal kitablar səliqəli yişlirmış. Orada Nadir şahın münəsisi və saray tarixçisi olmuş Mirzə Mehdi xan Astrabadinin(Nizaməddin Məhəmməd Hacı el-Hüseyni es Səfəvi) "Tarixi-Nadir(Nadirin tarixi), Mirxondun ən qədim dövründən on beşinci əsrin sonlarında baş vermiş hadisələrdən bəhs edən 7 cildlik ("Rövzət əs-səfa fi sirat el ənbiya və-l-muluk ve-l xülfə") - "Peyğəmbərlər,hökmdarlar xəlifələrin həyatına dair təmizlik bağıçası"), Mirxondun nəvəsi Xandəmirin(Xandəmir Qiyasəddin ibn Hüməməddin el- Hüseyni) "Həbib əs-siyə fi əxbər əfrad el-bəşər"("Görkəmli adamlar haqqında xəbərləri təsvir edən ilk əsər") və digər kitablar vardi. Zəngin bədii ədəbiyyat xəzinəsində Sədi Şirazinin, Hafizin, Nizami

təhsil görüb yetişmələrində onun böyük xidmətləri olmuşdur.

1934-cü ildə M.V.Həsənzadə Bakıda-Azərbaycan kinofilm trestində işə dəyişdirilib və o, 1935-ci ilin axırınadək burada işleyib. M.V.Həsənzadə həm de poliqlət olmuşdur. O, ərəb, fars, əfqan, tacik, özbek, rus dillərini mükəmməl bildiyindən onu SSRİ Elmlər Akademiyasının Azərbaycan filialına dəvet etmişdilər. 1936-ci ildən orada elmi kitabxananın müdürü müavini və akademiyanın Şərqi şöbəsinin müdürü vəzifəsində işləmişdir. Bu müddədən respublika əlyazmaları Fon-dunun yaradılması və təşkili işində ilk fealiyyət göstərənlərdən biri olmuşdur. Bu səbəbdən o, tariximizlə və ədəbiyyatşunaslıq aid çoxlu əlyazmaların və qiymətli kitabların toplanması üçün böyük işlər görmüşdür. Mirzə Vahab ərəb və fars dillərini, islamşunaslığı mükəmməl bildiyindən Quranın müxtəlif nəşrlərinin və nadir əlyazmaların toplanması kimi çox xeyirxah və faydalı iş görmüşdür. İndiki M.Füzuli adına Əlyazmalar İnstitutunun yaradılmasında da Mirzə Vahab Həsənzadənin böyük xidmətləri olmuşdur.

Mirzə Vahab Həsənzadə Bakıda işləyərkən içərişəhərdə, Əli Bayramov küçəsində kommunal mənzildə (25 №-li evdə) akademik Həsən Əliyevlə qonşu olub. Bu iki ailə arasında həm də məhrəbin dostluq əlaqələri yaranıb. Bu haqda xalq yazıçısı E.Axundova yazar: "Zərifə xanımın atası Mirzə Əbdülvahab maarif komissarı işləmişdi. Hər şeyi öyrənmək istəyən genc müəllimin xoşuna gəldi, onu kitablarla təchiz etdi, ancaq şərt kəsdi: bir-bir götürmək və onlarla saliqəli davranışmaq lazımdır". Mirzə Vahab Həsənzadənin zəngin kitabxanasından istifadə edənlərdən akademik Yusif Məmmədəliyevin, Müzeffər Abu-talibin, professor Behmen Axundovun, müəllim, ziyanlı Əli Qənberlinin, Həsən Kazımovun və bir çoxlarının

Mirzə Vahab Xarabagilanda qazıntıda soldan 1-ci

ise bir-birinə qonaq gedərmişlər. Kitabın qəhrəmanı da bura tez-tez baş çəkərmiş. Zərifə xanım o günləri belə xatırlayır: "Atamı yazıçılardan Məmməd Səid Ordubadi, İslam Səferli, Səməd Vurğun yaxşı təriyidirlər. Mənzilimizdə bədii qiraət gecələri keçirərdilər. Bəzen Bakıya, qardaşığılı qonaq gələn Heydər Əliyev də bu tədbirlərdə iştirak edərdi. Heydər Həsən müəllimlər qonaq gələndə, qardaşlarını nərd oynayardılar. Onu da deyim ki, Heydər uduzmağı xoşlamırdı. Nə olursa olsun, udmalı idi. Yadimdadır, hətta atam qardaşım Rahibe deyirdi: "Yaxşısı budur, sən onu güzəşte get, görmürsən o uduzanda nə güne düşür? Bir gün onlar yənə də oynayırdılar. Oyunu bitirəndən sonra Heydər mənə dedi: "Zərifə, belə otur, şəklini çəkim." Çekdi. Portret mənim çox xoşuma geldi. Men onu aparıb çarpayımın üstündən asdım. Sonra biz Ordubada köçdük, portreti rayona getirdim. Sonralar onu özümlə albomda gezdirirdim. Biz Bakıdan Ordubada köçəndə mənə məxsus eşyalarından yalnız bu portreti götürdüm. Onu çantamda gizledim. O mənim üçün həyatda hər şeydən qiyməti idi. Sonralar hara köçürdümsə, bu şəkli özümle götürürdüm. Onu cəhiz kimi erimən Ordubaddakı evinə də getirdim. Ümummilli lider Heydər Əliyevin cavan vaxtlarında böyük usul ilə evde yaşayır, axşamlar

biri olan və öz eli ile yazdığı "Zərifənin şəkli" rəsm əsəri bu gün de çox maraqla nümayiş etdirilir.

Mirzə Vahab Həsənzadə 1935-1938-ci illərdə Tarix, Dil və Ədəbiyyat İnstitutunun "Azərbaycan tarixi" şöbəsində kiçik elmi işçi işleyərən həm də tərcüməçiliklə meşğul olmuşdur. O, Mirzə Adıgözəl bəyin "Qarabağnamə"sini ruscadan, Sədullanın Azərbaycanın tarixindən bəhs edən "Zübədət-ət-Təvarix"ini farsadan, həmçinin Nizamülmükkün "Siyasətnamə"sini, Həmdulla Qəzvininin, Şeyx Fəzlullahın, Mirzə Mehdiyənin, Mirxonun, Xandəmirin, Mirzə Məmməd Tağı xanın və digərlərinin əsərlərini Azərbaycan dilinə tərcümə etmişdir. O, 1937-ci ilin avqustundan dövlət tapşırığını yerine yetirmək üçün Din Tarixi Müzesinin açılışı işlərinə cəlb edilmişdir.

1941-ci il dekabrın 19-da Azərbaycan SSR XDİK orqanları tərəfindən "əksinqilabi ədəbiyyatı saxlamaqda" təqsirsizli bilinərkən həbs edilmiş və 5 il müddətinə azadlıqlandan məhrum edilmişdir. Mənzilində aparılan axtarış zamanı təpəlin kitablar (erəb əlifbası ilə) "zərərlə" olduqlarına görə SSRİ EA Azərbaycan Filialının xüsusi şöbəsinə təhvil verilərək məhv edilməli idilər. Həmin kitabların AzF xüsusi şöbəsinə təhvil verilmesi haqqında özünün qeyd aparmasına baxmayaraq,

"Bakcell" şirkətinin "Ulduzum" programının partnyor sayı 300-ü keçib

Azərbaycanın İlk Mobil Operatoru və Ən Sürətli Mobil Internet Provayderi "Bakcell" şirkəti böyük məmənliyiyətə elan edir ki, şirkətin "Ulduzum" loyallıq programı çərçivəsində abunəçilərə endirim və əlavə fürsətlər təqdim edən partnyorlarının sayı 300-ü keçib.

Qeyd edək ki, öz abunəçilərini eksklüziv endirim və üstünlük'lərə təmin etmək məqsədilə Bakcell ölkənin ən genişmiyasiylı loyallıq proqramlarından birini

həyata keçirir. "Ulduzum" programı artıq 300-dən çox tərəfdən vasitəsilə "Bakcell" abunəçilərinə 500-dən artıq satış və xidmət nöqtəsində yüzlərlə maraqlı təkliflər yaranırmış imkanı yaratır. Programın geniş partnyor şəbəkəsinə populyar restoranlar və geyim dükanları, aparıcı kinoteatrlar, elektronika dükanları, tibbi, gözəlli, idman və əyləncə mərkəzləri, banklar, kabel televiziyalari, taksi və beynəlxalq çatdırılma xidmətləri və hətta aviasirkətlər daxildir.

"Bakcell" 2 il bundan əvvəl özünü "Ulduzum" loyallıq proq-

ramının partnyor siyahısına Türk Hava Yollarının "Miles & Smiles" programını daxil edən ilk şirkətlərdən olub. Belə ki, "Ul-

duzum" istifadəçiləri mobil rabitə xidmətlərinə xərclənən hər 1 manata 3 milə qədər qazanmaq imkanına malikdirlər.

"Bakcell" şirkətinin həyata keçirdiyi "Ulduzum" loyallıq programının əsas məqsədi abunəçilərə təkcə endirim və üstünlük'lər təqdim etmək yox, onların gündəlik həyatına rahatlıq getirmək, eyni zamanda loyallıq, etibar və şəffaflıq üzərində qurulmuş münasibətləri möhkəmləndirmekdir.

Hər bir "Bakcell" abunəçisi "Ulduzum" programından yararlanıla bilər. Xüsusi təklif və eksklüziv endirimlərdən faydalana- maq üçün abunəçi xüsusi mobil tətbiqetmə vasitəsilə, telefonda *5555#YES kodunu yığmaqla və yaxud * işarəsini 5555 nömrəsinə SMS vasitəsilə göndərməklə "Ulduzum" kodunu əldə etməlidir. Əldə olunmuş kod alış-veriş və yaxud xidmətlərin ödənilməsi zamanı təqdim edilməlidir. Program barədə etrafı məlumat üçün www.ulduzum.az səhifəsinə daxil olun.

SOCAR-ın TENDERLƏRİ

Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Şirkətinin (SOCAR) Kompleks Qazma İşləri Tresti

Mərkəzləşdirici fənərlərə və sementləmə tixaclarına olan tələbatını təmin etmək məqsədi ilə açıq satınalma müsabiqəsi (26054-19) elan edir.

I. Müsabiqədə iştirak etmək üçün təqdim edilməli sənədlər:

- * Müsabiqədə iştirak haqqında müraciət;
- * İştirak haqqının ödənilməsi barədə bank sənədi;
- * Müsabiqə təklifi.

Müsabiqədə iştirak haqqında müraciət (imzalanmış və möhürlənmiş) və iştirak haqqının ödənilməsi barədə bank sənədi ən gec 24.07.2019-cu il, Bakı vaxtı ilə saat 17:30-a qədər Azərbaycan və ya ingilis dilində Satınalan təşkilatın elanda göstərilmiş ünvanında təqdim olunmalıdır.

Tələb olunan sənədlərin surətləri (müsabiqə təklifi istisna olmaqla) Satınalan təşkilatın əlaqələndirici şəxsinin elanda göstərilmiş elektron ünvanına göndərile bilər. Bəzən sənədlərin əsl Müsabiqə təkliflərinin təqdim edilməsinin son günündək Satınalan təşkilata təqdim edilməlidir.

II. Müsabiqə təklifinin təqdim edilməsinin son tarixi və vaxtı:

- * Müsabiqə təklifi bir əsl və iki sureti olmaqla 31.07.2019-cu il, Bakı vaxtı ilə saat 10:30-a qədər Satınalan təşkilata təqdim olunmalıdır.
- * Gösterilən tarixdən və vaxtdan sonra təqdim olunan təklif zərfləri açılmadan geri qaytarılacaqdır.

III. İştirak haqqı və əsas şərtlər toplusunun əldə edilməsi:

* Müsabiqənin əsas şərtlər toplusunu Azərbaycan və ya ingilis dilində əldə etmək istəyənlər 118 manat (ƏDV daxil) və ya ekvivalent məbləğdə sərbəst dönerli valyuta ilə iştirak haqqını qeyd olunan hesaba ödədikdən sonra elektron və ya çap formasında əlaqələndirici şəxsən elanın I qrafasında göstərilmiş tarixdək həftənin istənilən iş günü saat 09:30-dan 17:30-a kimi ala bilərlər.

Hesab nömrəsi:

Azərbaycan Beynəlxalq Bankı ASC,
AZ38IBAZ38010019449306332120,
VÖEN: 9900003871,
Müştəri Xidməti Departamenti,
Kod: 805250,
Müxbir hesab: AZ03NABZ0135010000000002944,
VÖEN: 9900001881,
SWIFT BIK: İBAZAZ2X.

İŞTİRAK HAQQI HEÇ BİR HALDA GERİ QAYTARILMIR.

IV. Müqavilənin icra müddəti:

- * Satınalma müqaviləsinin 60 (altıñş) təqvim günü ərzində yerinə yetirilməsi tələb olunur.

V. Hazırkı satınalma əməliyyatı üzrə Satınalan təşkilat tərəfindən ən çoxu 50%-ə qədər avans ödənişinin yerinə yetirilməsi nəzərdə tutulur.

VI. Satınalan təşkilatın ünvanı:

AZ1033, Bakı şəhəri, N.Nərimanov rayonu, Ağa Nemətulla küçəsi, 105
Kompleks Qazma İşləri Tresti

Əlaqələndirici şəxs:

Hüseynov Anar
"Kompleks qazma işləri" tresti, Maddi-texniki təchizat və marketinq şöbəsinin rəisi müavini
Telefon: (+99 412) 521-31-59, (+99 450) 842-60-39
Faks: (+99 412) 521-31-59
Anares.Huseynov@socar.az

VII. Elanın, satınalma predmeti haqqında geniş məlumatın və əsas şərtlər toplusunun əldə edilməsi üçün müraciət formasının yerləşdirildiyi internet ünvanı:

[www.socar.az](http://www.socar.az/socar/az/company/procurement-supply-chain-management/procurement-notices) (<http://www.socar.az/socar/az/company/procurement-supply-chain-management/procurement-notices>)

VIII. Müsabiqə təklif zərflərinin açılışı tarixi, vaxtı və yeri:

Zərflərin açılışı 31.07.2019-cu il tarixdə, Bakı vaxtı ilə saat 11:00-da elanın VI qrafasında göstərilmiş Satınalan təşkilatın ünvanında baş tutacaqdır.

IX. Müsabiqənin nəticəsi haqqında məlumat:

Müsabiqənin yekun nəticəsi haqqında məlumat aşağıdakı internet linkdən əldə edilə biləcək:
<http://www.socar.az/socar/az/company/procurement-supply-chain-management/contract-awards>

Kompleks Qazma İşləri Trestinin Satınalmalar qrupu

Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Şirkətinin (SOCAR) Kompleks Qazma İşləri Tresti

Sementlənən pakerə olan tələbatını təmin etmək məqsədi ilə açıq satınalma müsabiqəsi (26052-19) elan edir.

I. Müsabiqədə iştirak etmək üçün təqdim edilməli sənədlər:

- * Müsabiqədə iştirak haqqında müraciət;
- * İştirak haqqının ödənilməsi barədə bank sənədi (ödənişin təyinatında iştirak ediləcək müsabiqənin nömrəsi və iddiaçının tam adı göstəriləcəkdir);
- * Müsabiqə təklifinin teminatı;
- * Müsabiqə teklifi.

Müsabiqədə iştirak haqqında müraciət (imzalanmış və möhürlənmiş) və iştirak haqqının ödənilməsi barədə bank sənədi ən gec 24.07.2019-cu il, Bakı vaxtı ilə saat 17:30-a qədər Azərbaycan, rus və ya ingilis dilində Satınalan təşkilatın elanda göstərilmiş ünvanında təqdim olunmalıdır. Göstərilmiş tarixdən gec edilmiş ödəniş və müraciəti baxılmayacaqdır.

Tələb olunan sənədlərin elektron surətləri (müsabiqə təklifi istisna olmaqla) Satınalan təşkilatın əlaqələndirici şəxsinin elanda göstərilmiş elektron ünvanına göndərile bilər. Bəzən sənədlərin əsl Müsabiqə təkliflərinin təqdim edilməsinin son günündək Satınalan təşkilata təqdim edilməlidir.

II. Müsabiqə teklifinin təqdim edilməsinin son tarixi və vaxtı:

- * Müsabiqə teklifi bir əsl və iki sureti olmaqla 31.07.2019-cu il, Bakı vaxtı ilə saat 10:30-a qədər Satınalan təşkilata təqdim olunmalıdır.

* Gösterilən tarixdən və vaxtdan sonra təqdim olunan təklif zərfləri açılmadan geri qaytarılacaqdır.

III. Müsabiqə teklifinin teminatı:

Müsabiqə teklifinin teminatı, bank qarantiyası formasında iddiaçının müsabiqə teklifinin ümumi qiymətinin 1 (bir) %-i mebleğindən az olmamaq şartılı, 31.07.2019-cu il, Bakı vaxtı ilə saat 10:30-a qədər Satınalan təşkilata təqdim olunmalıdır. Bank qarantiyalarının əsl Müsabiqə zərfinde müsabiqə təklifi ilə birləşdə təqdim edilməlidir. Müvafiq teminatı təqdim edilməyən təklif redd ediləcəkdir.

Qarantiyani vermiş maliyyə təşkilatı Azərbaycan Respublikasında və/və ya beynəlxalq maliyyə emalıyyatlarında qəbul edilən olmalıdır. Satınalan təşkilat etibarlı hesab edilməyən bank qarantiyaları qəbul etməmək hüququnu özündə saxlayır.

Əgər satınalma müsabiqəsində iştirak etmək istəyənlər əlaqələndirici şəxslər digər növ teminat (akkreditiv, qiymətli kağızlar, satınalın təşkilatın müsabiqəye dəvet sənədlərində göstərilmiş xüsusi hesabın pul vesaitinin köçürülməsi, depozitlər və digər maliyyə aktivləri) təqdim etmək istədikdə təminatının mümkinlüyü barədə elanda göstərilmiş əlaqələndirici şəxse sorğu verməlidir.

IV. İştirak haqqı və əsas şərtlər toplusunun əldə edilməsi:

- * Müsabiqənin əsas şərtlər toplusunu əldə etmək istəyənlər əlaqələndirici şəxslər iştirak haqqının ödənilməsi barədə bank sənədini və müraciət məktubunu (elektron və ya çap) təqdim etməklə əsas şərtlər toplusunu (elektron və ya çap) Azərbaycan, ingilis və ya rus dilində eldə edə bilərlər.

* Qeyd olunmuş sənədlər elanın I paragrafında göstərilmiş tarixdək iş günü ərazində saat 09:00-dan 17:30-a kimi təqdim və qəbul edilə bilər.

* İştirak haqqı 236 manat (ƏDV ilə) və ya ekvivalent məbləğdə sərbəst dönerli valyutadır və Satınalan təşkilatın aşağıdakı bank hesabına ödənilmeliidir:

Azərbaycan Beynəlxalq Bankı ASC,
AZ38IBAZ38010019449306332120,
VÖEN: 9900003871,
Müştəri Xidməti Departamenti,
Kod: 805250,
Müxbir hesab: AZ03NABZ0135010000000002944,
VÖEN: 9900001881,
SWIFT BIK: İBAZAZ2X

İŞTİRAK HAQQI HEÇ BİR HALDA GERİ QAYTARILMIR.

V. Teminatlar:

- * Müsabiqə teklifinin teminatı iddiaçının müsabiqə teklifinin ümumi qiymətinin 1 (bir) %-i mebleğindən az olmamaq şartılı təminat tələb olunur.

* Avans ödənişin teminatının mebleği en azı ödəniləcək avans mebleğine bərabər olacaqdır.

* Müqavilənin yerinə yetirilməsi teminatı satınalma müqaviləsinin qiymətinin 5 (beş) %-i mebleğində tələb olunacaqdır.

VI. Hazırkı satınalma əməliyyatı üzrə Satınalan təşkilat tərəfindən ən çoxu 50%-ə qədər avans ödənişinin yerinə yetirilməsi nəzərdə tutulur.

VII. Müqavilənin icra müddəti:

- * Satınalma müqaviləsinin 120 təqvim günü ərzində yerinə yetirilməsi tələb olunur.

VIII. Satınalan təşkilatın ünvanı:

AZ1033, Bakı şəhəri, N.Nərimanov rayonu, Ağa Nemətulla küçəsi, 105
SOCAR, Kompleks Qazma İşləri Tresti

Əlaqələndirici şəxs: Hüseynov Anar

Maddi-texniki təchizat və marketinq şöbəsinin rəisi müavini

Telefon: (+99 412) 521-31-59

Faks: (+99 412) 521-31-59

Anares.Huseynov@socar.az

IX. Elanın, satınalma predmeti haqqında geniş məlumatın və əsas şərtlər toplusunun əldə edilməsi üçün müraciət formasının yerləşdirildiyi internet ünvanı:

[www.socar.az](http://www.socar.az/socar/az/company/procurement-supply-chain-management/procurement-notices) (<http://www.socar.az/socar/az/company/procurement-supply-chain-management/procurement-notices>)

X. Müsabiqə təklif zərflərinin açılışı tarixi, vaxtı və yeri:

Zərflərin açılışı 31.07.2019-cu il tarixdə, Bakı vaxtı ilə saat 11:30-da elanın VII qrafasında göstərilmiş Satınalan təşkilatın ünvanında baş tutacaqdır.

XI. Müsabiqənin nəticəsi haqqında məlumat:

Müsabiqənin yekun nəticəsi haqqında məlumat aşağıdakı internet linkdən əldə edilə biləcək:

<http://www.socar.az/socar/az/company/procurement-supply-chain-management/contract-awards>

Kompleks Qazma İşləri Trestinin Satınalmalar qrupu

Bunları bilmək maraqlıdır...

Yeni mühitdə yatan zaman beyinin yarısı oyaq qalır. Dəstə halında pul saymağın ruhu sakitləşdirir və güvən hissinə artırır.

Bir saat mahni oxumaq stresinizi azaldar, immun sistemini yaxşılaşdırır.

İnsanın beyni ilə qarnı arasında bağlılı var. Bu səbəbdən də həyecan keçirdiyimiz zaman qarın nahiyyəsində ağrı hiss olunur.

Gözlərimiz qapalı olanda aldığımız məlumatı daha tez qavramırıq.

İnsanların 72%-nin ağılna ən gözəl fikirlər duşdaykən gəlir.

Sosiooloqlar belə müəyyən etmişlər ki, insan bioloji varlıq kimi 100-140 il yaşaya bilər.

Əger ananası ağızınızda uzun müddət saxlasanız, o siz “yemə” başlayır. Ananasın içindəki zülallar əti əridə biləcək qədər qüvvəlidir.

İnsanların 90%-i gecə yatarkən əlini çarpayıdan aşağı salla-maqdan qorxurlar.

Qırmızı və sarı rənglər acılıq hissini yaradır. Buna görə də “Fast Food” markalarının çoxu bu rənglərdən istifadə edir.

İnsanlar bir şeyləri uydurdularında yuxarı və sağa doğru baxırlar. Əgər bir şeyi həqiqətən xatırlamağa çalışırlarsa da aşağı və sola doğru baxırlar.

Kədərlər olarken təskinlik üçün daha çox pul xərcleyirik.

Kitab oxumaq beyn hüceyrələrinin ölməsinin qarşısını alır.

İnsanlar fiziki olaraq yorulduğda daha dürüst olmağa meyllidirlər. Buna görə də gec saatlarında edilən söhbətlərdə etiraflar daha tez-tez olur.

Araşdırmağa görə qadınların ortalamə sərr tutma müddələri 47 saat 15 dəqiqədir.

Geceler yata bilmirsinizsə kitab oxuyun. Gözləriniz yazıları izleyərkən yorulacaq və bağlanmağa başlayacaq.

İnsanların 47%-nin onlayn söhbətə sərf etdiyi vaxt real həyat-dakindan daha çoxdur.

Salaryum prosesi dəri xərcənginə tutulma riskini 73% artırır.

Açı bibər əridə qan dövrənini sürətləndirir, nəticədə saçların tökülməsi azalır.

Kompyuter ekranına baxmaq gözü zəiflətməz, sadəcə gözü yorar.

Qadınların gözəlliyyini bürüzə verdiyi zaman 30-33 yaşlar arasındır.

Asqırmağı dayandırmağa cəhd etməyə çalışsanız, baş və boyun damarlarını zədələyə bilərsiniz.

1 saat saqqız çeynəmək 11 kalori itirməyinize səbəb olur.

Qulaqcılardan 1 saat istifadə etmek qulağınızdakı bakteriyaları 700 dəfə artırır.

Telefon uçuş rejimindəyken enerjini daha sürətlə yığır.

Bədəndəki ən qalın dəri daban hissəsində yerləşir və qalınlığı 4 mm-dir.

Gülmək yaddaş tutumunu artırır.

Bal xarab olmayan yegane qidaqdır.

Yağış zamanı torpaqdan gələn və bir çox insanın sevdiyi qoxuya “petrikor” deyilir.

Yaqut Ağasahqızı,
“iki sahil”

İstirahət günləri hava necə olacaq?

Həftə sonuna gözlənilən hava şəraiti açıqlanıb.

Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyinin Milli Hidrometeorologiya Departamentindən Milli Az-a verilən məlumatə görə, Bəzi yerlərdə yağışın leysan xarakterli intensiv olacaq, şimşek çaxacağı, dolu düşəcəyi ehtimalı var. Havanın temperaturu dağətəyi rayonlarda 27-32, dağlıq rayonlarda 19-24 dərəcə isti teşkil edəcək.

Lənkəran-Astara bölgəsində iyunun 29-da hava yağmursuz keçəsə də, iyunun 30-da arabir yağış yağacaqı gözlənilir. Havanın maksimal temperaturu 30-35 dərəcə isti teşkil edəcək.

Aran rayonlarında fasılələrlə yağış yağacaq. Havanın maksimal temperaturu 30-35 dərəcə isti teşkil edəcək.

Naxçıvan MR-da əsasən axşam saatlarında yağış yağacaq. Havanın maksimal temperaturu 29-34 dərəcə isti teşkil edəcək.

Bakıda və Abşeron yarımadada-

sında iyunun 29-u gündüz saatlarında arabir güclənən şimal-qərb küləyinin iyunun 30-da daha da güclü olacaqı gözlənilir. Havanın maksimal temperaturu 23-27 dərəcə isti teşkil edəcək.

Hava sərinleşəcək

İyun ayının ilk günlərindən davam edən isti hava dalğasının təsiri səngiyəcək.

Bakıda və Abşeron yarımadasında iyunun 29-u axşamdan iyulun 02-si gündüzədək şimal küləyi güclənəcək, iyunun 30-da bəzi yerlərdə daha güclü olacaq. Havanın temperaturu ötən günlərlə müqayisədə tədricən 5-10 dərəcə aşağı enəcək.

Azərbaycanın rayonlarında iyunun 29-u axşamdan iyulun 02-dək arabir yağış yağacaqı gözlənilir. Bəzi dağlıq və dağətəyi rayonlarda leysan xarakterli intensiv olacaqı, dolu düşəcəyi ehtimalı var. Qərb küləyi güclənəcək.

Çaylarda sululğun artacağı, bəzi dağ çaylarından qısamüddəti daşqın və sel keçəcəyi ehtimal olunur.

Astarada baramaçlığa maraq böyükdür

Astara rayonunda ənənəvi sahə hesab edilən baramaçlığa maraq böyükdür. Mövcud imkanlardan səmərəli istifadə etməklə kümçülər bol məhsul əldə edirlər. Rayonda keçən mövsümde 700 kiloqram yaş barama tədarük olunduğu halda, hazırlıda isə ilk mərhələdə bu rəqəm 1, 3 tona çatıb. Əldə olunan məhsul “Azəripek” MMC-yə təhvil verilib. Tədarük olunan yaş baramanın her kiloqramına görə istehsalçıya dövlət 5 manat subsidiya verir. Qəbul məntəqəsi də 4 manat əlavə olaraq pul ödəyir. Rayonda bundan sonra 200 kiloqram barama istehsal etmək nəzərdə tutulub.

Zəfer Orucoglu,
Azərbaycan Jurnalistlər
Birliyinin üzvü

ALLAH RƏHMƏT ELƏSİN!

Pirallahıdan Vasif İmanov SOCAR-in “Azneft” İB-nin baş mühəndisi - baş direktorunun birinci müavini Rövşən Qarayevə, qardaşı İman Qarayevin vaxtsız vəfatından kədərləndiyini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

SOCAR-in Heydər Əliyev adına Bakı Derin Özüllər Zavodunun rehbərliyi, Həmkarlar İttifaqı Komitəsi və əmək kollektivi Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin deputatı İqbal Məmmədova, atası

Nəriman Məmmədovun vəfatından kədərləndiklərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verirler.

SOCAR-in Heydər Əliyev adına Bakı Derin Özüllər Zavodunun rehbərliyi, Həmkarlar İttifaqı Komitəsi və əmək kollektivi SOCAR-in “Azəriqaz” İB-nin Təmir-Tikinti İdarəsinin reisi Vüdadi Həsənova, eziizi

Gövhər xanımın vəfatından kədərləndiklərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verirler.

SOCAR-in Heydər Əliyev adına Bakı Derin Özüllər Zavodunun rehbərliyi, Həmkarlar İttifaqı Komitəsi və əmək kollektivi Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin deputatı İqbal Məmmədova, atası

Nəriman Məmmədovun vəfatından kədərləndiklərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verirler.

Bakı Ali Neft Məktəbinin rektoru Elmar Qasımov və professor-müəllim heyəti SOCAR-in “Azneft” İB-nin baş mühəndisi - baş direktorunun birinci müavini Rövşən Qarayevə, qardaşı İman Qarayevin

vaxtsız vəfatından kədərləndiklərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verirler.

SOCAR-in Təlim, Tədris və Sertifikatlaşdırma İdarəsinin reisi Fuad Süleymanov, Həmkarlar İttifaqı Komitəsi və əmək kollektivi SOCAR-in “Qaz ixrac” İdarəsinin Tikinti üzrə rəis müavini Hikmət Həsənova, qayınançası

Gövhər xanımın vəfatından kədərləndiklərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verirler.

SOCAR-in “Azneft” İB-nin “Abşeronneft” NQÇinin rehbərliyi, Həmkarlar İttifaqı Komitəsi və əmək kollektivi SOCAR-in “Azneft” İB-nin baş mühəndisi - baş direktorunun birinci müavini Rövşən Qarayevə, qardaşı İman Qarayevin

vaxtsız vəfatından kədərləndiklərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verirler.

“EKOL Mühəndislik Xidmetləri” QSC-nin rehbərliyi, Həmkarlar İttifaqı Komitəsi və əmək kollektivi İnzibati təsərrüfat şöbəsinin reisi Elxan Cənnətəliyevə, atası

Səməd Cənnətəliyevin vaxtsız vəfatından kədərləndiklərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verirler.

TƏSİSCİ:

Baş redaktor:
Vüqar RƏHİMZADƏ

Baş redaktorun I müavini:
İsmayıllı HACIYEV

Qəzetdə “AZERTAC”, “OLAYLAR”, “Azadinform”, “TREND”, SIA, İnterFAX informasiya agentliklərinin məlumatlarından istifadə olunub.

Bakı: Kapital Bankın 1 sayılı Xətai filialı H/hesab

Nə AZ19AIIB380300194437

00306107

Kod № 200071

VÖEN: 2000157291

TELEFONLAR:

Qəbul otagi: 530-26-46, 430-87-97

Baş redaktorun I müavini: 530-26-36

FAX: 430-87-47

Mühasibatlıq: 430-87-27

e-mail: ikisahil@azdata.net

Ünvan:

AZ1012 Bakı,

H.Zerdabi

prospekti-88

Qəzet “İKİ SAHİL”in kompyuter mərkəzində yığılır və “AZƏRBAYCAN” noşriyyatında ofset üsulu ilə çap olunur.

Çapa imzalanıb:

29.06.2019-cu il saat 01:00

Qiyməti: 40 qəpik, Sayı: 8215

İndeks: 0151, Sifariş: 2032